

НАШЕ ЖИТТЯ OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVII Ч. 2 ЛЮТИЙ 1980

FEBRUARY No. 2 Vol. XXXVII

С. Караванський. Роздум перед самоспаленням	1
У.Л. Любов і відповідальність	1
В. Стус. Пам'яті Алли Горської	2
Н. Світлична. Про Аллу Горську	2
О.С.П. Н. Строката і С. Караванські відвідали СУА	5
С. Караванський. Мої Беатріче	5
Посмертна згадка про Г. Дидик	6
Лист Н. Світличної	6
Листування Г. Дидик	7
М. Богачевська. Історія і українські жінки	8
Український Музей	10
У.Л. С. Олесницька розказує про Д. Бойчук	11
Д-р Р. Мороз. Дещо про цукрицю	12
Д-р О.М. Рибаків. Вплив телевізії на розвиток дитини	13
Тільки між нами і телефоном Л. Калинович	14
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	15
А. Совачева. Кризь пориви життя	16
М. Савчак. Н. Комарницька-Мек Коннел	17
Дописи	18
Вісті з Централі	19
СФУЖО	20
Our Life	22
Вишивка. Пізнаймо українську мережку Т.Д.О.	24
Харчування. Солодке дріжджеве печиво. Л. Гриців	25
Хроніка. Округа Філядельфія	26
Посмертні згадки. Замість квітів	32 36
Нашим малятим	34

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor **Uiana Liubovych**
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любович

Редакційна колегія: Світляна Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець.

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Посмертна виставка Алли Горської в її майстерні відкрита під час похорону. Внизу ескіз Шевченківського вітражу для Університету в Києві. Вгорі над вікном портрет Василя Симоненка. Направо частинно портрет О. Довженка. Друга частина виставки гл. ілюстрації до статті Н. Світличної.

Cover illustration. Posthumous exhibit of Alla Horska, killed in Kiev in 1970.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Марія Томоруг — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспондентська секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркус — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій
Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язки
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо
М. Семків — Чикаго
Наталія Даниленко — Філядельфія
Лідія Гладка — Нью Джерзі
Рома Дигдало — Дітройт
Оксана Щурова — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк
Ірина Скочдополь — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd Bilborough Estate
Nottingham, England
Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"
16a Prospect St
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych
c/o N 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr 21

Жити й не знати, що край твій в неволі?
 Жити й пишатися рабством своїм?
 Бути байдужим до сліз' та до болів?
 Стати незрячим глухим та німим?
 Жити без гідної плати за працю?
 Жити й коритися волі нікчем?
 Жити в халупах і зводить палаци?
 Жити у шлюбi і бути вдівцем?
 Жити і скніти?
 Краще згоріти!
 Краще, ніж жити і гнити живцем!

Жити і волі не мати на світі?
 Жити й боятися сонця, як кріт?
 Жити й, знай, думати:
 — Де б заробити?
 Як би напхати порожній живит'?!
 Жити й платити за звірства любов'ю?
 Жити й з-під кия робити на врага?
 Жити й боятись промовити слово?
 Знати, що в хаті своєї ти — слуга?

Жити й тремтіти?
 Краще згоріти!
 Краще, ніж гнутись під свист батога!

Волі не мати?
 Правди не знати?
 Думать не сміти?
 Краще згоріти!
 і запалити
 Тих, хто забув про святі заповіді!

Волі, хто прагне! Гори і палай!
 Світла і сонця землі додавай!
 Хай звеселить нашу ниву врожай!

Кожен горить на віку, як уміє:
 Інши хвилину, а інши — весь вік.
 Тільки б не скиглив, тільки б хай діяв!
 Тільки б знав твердо, що він чоловік!
 Годі ж терпіти!
 Краще горіти!
 Мусиш горіти, як ти чоловік!

Володимир
1969

ЛЮБОВ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

**"Що в засліпленні безумнім
 сам лише спастися хоче,
 а братів тривожних, бідних
 без поради покида!"**

**"І яке ж ти маєш право,
 черепино недобита,
 про своє спасіння дбати
 там, де гине мільйон?"**

І. Франко. "І. Вишенський"

Трагічна смерть двох жінок визначила лютий місяцем героїнь. Ольга Басараб (лютий 1924 р. у Львові) і Олена Теліга (лютий 1942 р. в Києві) — стали жінками — символами героїзму. Дві різні жінки, навіть різних поколінь, неоднакові вдачами, вихованням, зацікавленнями, професіями. Знак рівняння поміж ними становить їхня любов батьківщини, почуття відповідальності за неї, підчинення свого життя її потребам. Вони не єдині. Побіч них треба б вписати імена багатьох, уже неживучих, але й таких, які не вмерли за батьківщину, однак в її ім'я, з почуття відповідальності за неї, несли й несуть безмірний тягар життя. Одні в тюрмах і лагерьх, а інші навіть на волі. Бож бувають герої буднів, які день у день, замість іти дорогою найменшого опору, стають на шлях спротиву. Побіч тих, яких імена знані, скільки ж їх, невідомих?

Любов батьківщини — чи це тільки гарне слово, яке зворушує інколи до сліз? Чи вистачають тільки зовнішні прояви цього почуття у маніфестації, в слові, пісні? Чи не повинна з тим почуттям в'язатися свідомість відповідальності за свої вчинки, своє життя, яке треба б повести так, як цього вимагає добро вищої спільноти — батьківщини?

Не кожний може стати героєм, тобто не кожному

треба перейти межу звичайної людської відповідальності й витривалості на біль чи наругу. Але ж пам'ять і знання героїчних вчинків зобов'язує кожного до деякого зусилля, не тільки до грімких слів подиву й пошани.

Невід'ємною частиною любови, якщо вона не є тільки короткотривалою емоцією, є відповідальність. Це відноситься не тільки до любови батьківщини але й до любови батьків і дітей, чи до коханої людини.

Очевидно, прояви любови, вчинки, які є вислідом почуття відповідальності за предмет почувань, залежні від обставин. Той самий вчинок, який тут, у вільному світі є звичайним, щоденним, в обставинах радянської системи є подвигом, інколи героїчним. Легко тут у інколи аж надто свobodному світі критикувати форми спротиву в Україні. Треба, парафразуючи індійську приповідку, "взути їхні черевики" й тоді твердити, як і що треба діяти в змаганні за свободу там, де навіть мистецька творчість, вживання рідної мови може бути визнана як злочин проти режиму.

Наше завдання тут допомогти, піддержати кожний прояв боротьби за волю; піддержати тих, хто в ім'я свободи ставить на карту здобутки цілого життя, безпеку свою і найближчих. Чи маємо тут плекати якийсь свій патріотизм, на ділі відірваний від рідного краю? Чи навпаки, старатися збагнути ті дороги, які вибирають наші брати в батьківщині? Вони ж очікують і потребують нашої піддержки. І хто як не ми маємо їх зрозуміти і їм допомогти? **У.Л.**

ПРО АЛЛУ ГОРСЬКУ

*Була вона принцесою і випромінювала
німб слави лише в царстві духа, коли
творила свою пісню...*

Є. Сверстюк, На свято жінки.

Восени минає 10 років, відколи трагічно загинула українська художниця, не пересічна людина Алла Горська. Мені пощастило знати її в 60-ті роки, спілкуватися з нею в найрізноманітніших ситуаціях, бути близько до неї аж до останнього дня її життя, постійно відчувати її слід у своїй душі, звертатися їй у своїх помислах і вчинках аж до сьогодні.

Почуваю себе неоплатним боржником перед пам'яттю Алли Горської, зобов'язаним продовжити її трагічно обірване життя в споминах. Мій спомин про неї ще не визрів, не оформився словесно, це — лише спроба пунктирного начерку, загального ескізу до її портрета.

Найбільш точно і влучно характеризує Аллу Горську в надгробній промові Євген Сверстюк — глибокий психолог людських душ і ситуацій. Тому я знов не можу обминути цих випукло-образних, правдиво-влучних характеристик Алли. Тим більше, що останні, найдраматичніші спогади про Аллу, вже мертву, назавжди пов'язалися з Є Сверстюком: саме з ним ми поїхали шукати її до містечка Василькова 2 грудня 1970 року і, знайшовши її мертвою, робили все можливе, аби влаштувати бодай похорон трохи гідний її гордого життя. *"Людина, якій особисто ніколи нічого не треба"*, вона *"завжди там, де комусь горе, нещастя, біля бездомних і бездольних, де можна підставити своє дуже плече"*. (Тут і далі

ВАСИЛЬ СТУС

ПАМ'ЯТІ АЛЛИ ГОРСЬКОЇ

Ярій, душе. Ярій, а не ридай.
У білій стужі сонце України.
А ти шукай — червону тіль калини,
на чорних водах — тіль її шукай,

де горстка нас. Малесенька шопта.
Лише для молитов і сповідання.
Усім нам смерть судилася зарання.
Бо калинова кров така ж крута,

Вона така ж терпка, як в наших жилах.
У сивій завірюсі голосінь
Ці грона болю, що падуть в глибінь,
безсмертною бідою окошились.

3. 12. 70.

СВІТЛОМ ДОБРИМ ДУХОМ
ПРОЙШЛА ВОНА МІЖ НАМИ
З ВІРНІСТЮ НЕОФІТА
ЩО РАПТОМ ЗНАЙШОВ
ЗЕМЛЮ І ВІРУ ПРЕДКІВ
ВІЧНА СЛАВА
ЛЮДИНІ ХУДОЖНИЦІ
ЯКА ЗАЛИШИТЬСЯ ДЛЯ НАС
ВТІЛЕННЯМ
ЛЮДСЬКОЇ МУЖНОСТІ
СУМЛІННЯ
І РІДКІСНОЇ ВІДДАНОСТІ
ЛЮДЯМ

*Друга частина посмертної виставки
Алли Горської (гл. обкладинка). Зліва
портрет О. Довженка. Посередині
автопортрет художниці.*

*Second part of the posthumous exhibit
of A. Horská.*

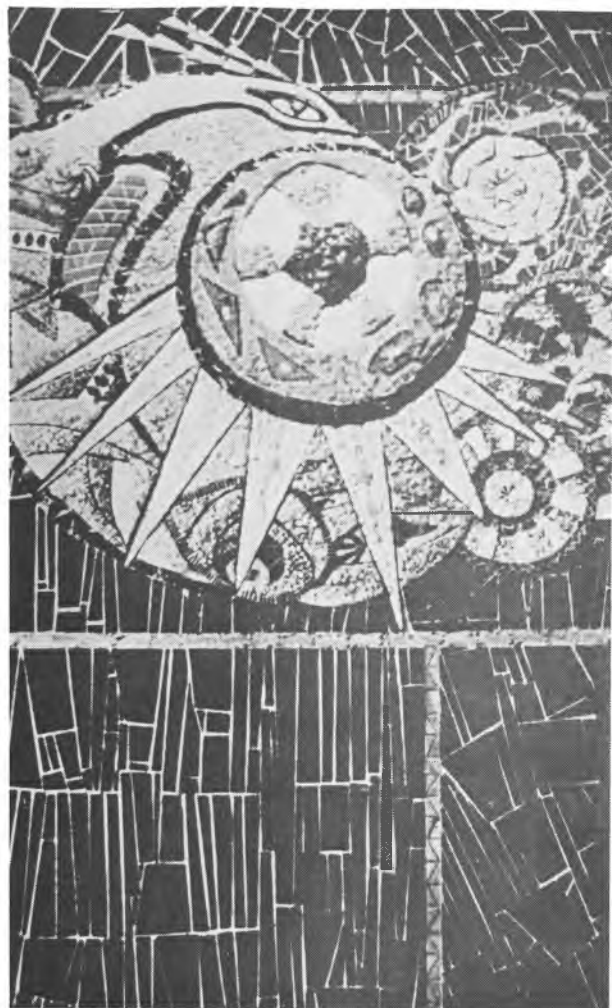
цитую за публікацією "На могилу Алли Горської" — "Український вісник", ч. 4, передрук у видавництві "Сучасність", 1971, стор. 12-14).

"Виразне, радісне, світле обличчя Алли несе з собою свято. А її сміх підноситься над усім так само, як її велична вродлива постать височіє і біліє у будь-якій численній юрбі. І завжди знаєш, що в душі її світиться якась фанатично віддана любов до всього доброго, чесного і порядного. І завжди віриш, що погляд її невинно шукає навколо щось значне і гідне поваги. А кожен її рух і жест сповнений погорди до полохливої ницості, лукавої корисливості та всіх дешевих мідяків, на які люди розмінюють своє єдине життя та ще й тягнуть до цього нечесливого торгу ближнього".

На кількох поданих тут знімках — фрагменти її майстерні, перетвореної 7 грудня на місце прощання з художницею і на першу виставку її творів. Усе в майстерні було так, як влаштувала вона своїми руками: ткани чорно-червоні рушники на стінах, портрет Симоненка, дерев'яний хрест. Тільки на мольберті в центрі кімнати її автопортрет у терновому вінку, виставлені її роботи (*"Ескізи, ескізи і сама вона через нескінченні ескізи — вся в дорозі до своєї глибини..."*). А ще — траурні мелодії в магнетофонному записі, свічки трійцями і калина, калина скрізь — на грудях відвідувачів, на всіх вінках, і в серцях друзів краплями крові, і в причитаному того дня вірші Василя Стуса... *"Трагічний талант, вона йшла до трагічної правди, крізь жах якої наче далекі зорі просвічується сніжно-білий ідеал десь в материнській постаті, що дужими руками прагне захистити свою дитину і наче лебединими крилами відгортає віття калини"*.

"Якби ми уявили детальну історію її життя, — то була б повчальна повість про те, як художниця Алла Горська відкрила свою Україну, як шукала її жертovníка і як поступово вчилася бачити головне у невидимому, докопуючись джерел в глибинах захovanого коріння, як вона дужими руками і ногами розгортала рясні килими декоративних квіточок, покликаних до життя лише на один сезон"...

"Стишено-тривожні, якісь дорослі на її картинах діти, наче задумливо ростуть-

Алла Горська. Жар-птиця із ювілірної крамниці в місті Донецьк

A. Horska. "Zar-ptycia" from a jewelry shop in Donetsk.

Похорон Алли Горської. Портрет тримає Василь Стус
Funeral of A. Horska. Portrait held by V. Stus.

Похорон Алли Горської. Труну несуть: зліва Іван Світличний, зправа Михайло Брайчевський, за ним Юрій Бадзьо
Funeral of A. Horska. Coffin carried by: left — I. Svitlychnyj, Right — Brajchevskij, Behind him — Y. Badzio.

*Алла Горська і Іван Світличний приблизно 1965 р.
A. Horska and I. Svitlychnyj around 1965*

визрівають під вітром і сонцем. Портрет матері, що тривожно вдивляється в простір очима душі. Ескіз портрета Довженка із захмарено-роздвоєним чолом, болісно затиснутим білою і чорною рукою. Скільки страждання і гідності в тих опечалених жіночих обличчях!"

Формування Алли Горської в свідому доньку свого народу гармонійно збіглося з відродженням творчої думки на Україні. Не знати, як би склалося життя Алли Горської після покосів української інтелігенції 1972 року. Але моя уява лишає небагато варіантів для неї: або ув'язнення в сусідній камері, або примусова божевільня десь поруч з Миколою Плахотнюком. Дедалі більше переконуюся, що її трагічний фінал її життя був передмовою до 12 січня 1972 року, що почався на Україні значно раніше. Як головний аргумент у цьому серйозному звинуваченні вбачаю в тому, з якою нетерпимістю сприймає КДБ саме ім'я Алли Горської, з якою послідовністю знищує його з історії мистецтва, з її робіт і навіть з людської пам'яті.

"... В минулому — горіння, що розвіялося димом у кризі байдужості, в хащах ненависти, і в душі якась душевна втома, що відбилась в останньому виразі її лиця.

Але як вона при цьому вмiла гідно й незалежно йти своїм шляхом — і повно відчувати радість випробувань, праці і важкої борні за самоствердження! Її голос, її усмішка, її постать перекриває випадок сліпої трагедії, що обірвала її життя. Алла Горська буде випромінювати світло, буде вселяти присутність духа самим своїм ім'ям. То була рідкісна людина, що навіки залишається з нами, як рідна душа. В образі цілого десятиріччя вона

височить білим привидом Доброго Духа, що втілює в собі сумління, гідність, поривання молодості і сяйво вільного людського обличчя, освітленого талантом і відданістю людям".

У нашій долі, в нашій льосі
Не все збагнути й осягти.
Лежить наш труп у чорнім льосі,
На дні німої самоти.

Ніхто не зрушить з місця льяди,
Не впусить променя у склеп.
Лише стилет стримить безвладно,
Вкипілий у кривавий леп.

Ніхто не змиє наше тіло,
Не вгорне в вічності саван.
І б'ються головою в стіни
Останні мовлені слова.

Бо не мине тому без кари,
хто, в серці стамувавши гнів,
Поклав нас на печалі мари,
Віддав землі на перегній.

Бо не мине тому безчинно,
Хто, в серці стамувавши крик,
Знайде за нашими плечима
Крихітні рудименти крил.

(Ігор Калинець, Пам'яті Алли Горської)

*Пам'ятник на могилі Алли Горської з
облаленого дерева, роботи Володи-
мира Прядки*

Monument of A. Horska. Work of V. Priadka

НІНА СТРОКАТА І СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКІ ВІДВІДАЛИ СУА

Дня 24 січня 1980 р. Екзекутива СУА відбувала цілоденне засідання. Заходами наших неструджених пань секретарок влаштовано святочний полуденок, на який було запрошено обох Святослава і Ніну Караванських, які нещодавно до нас прибули.

Їх привітала голова СУА Іванна Рожанковська, представила членок Екзекутиви та розповіла про Союз Українок. Відтак у розмові присутні обмінялись спостереженнями, думками та досвідом.

Приємно було бачити обоїх Караванських: він спокійний, залюблений у своїй літературній роботі, вона енергійна, простолінійна, тверда і zarazом дуже чутлива жінка. Обоє доповнюють одно одного прекрасно та й можна було бачити, чому це подружжя пережило все лихоліття; довгі роки відділення один від одного не послабили, мабуть, їхніх почувань, а навпаки їх зміцнили. Подаючись на чужину, вони з жалем покидали рідну Україну, де їм було неможливо жити. Якраз цей момент виступає дуже міцно у обоїх Караванських — тут все разом — любов до рідного краю, докори сумління, що вони його покинули і болюча безрадність одиниці суспроти негідного режиму і свідомість, що залишатись довше було неможливо...

Не було часу на довгі, вичерпні дискусії — такі відбудуться пізніше, коли Караванські відпочнуть. Зараз же вони ледве встигають відвідувати гостинні громади. Пані Ніна радо змальовувала постаті наших в'язнів з любов'ю та великим зрозумінням для людської душі. У її оповіданнях, так як і в оповіданнях її попередниць, вдаряє нас ідея взаємодопомоги поміж в'язнями та їхніми родинами. Кожний ділиться з кожним тим, чим може — порадами, інформаціями, а пакунки і посилки це і розрада і дійсна економічна підтримка.

Не всі в'язні по звільненню мають змогу чи охоту виїхати. Тяжкі психічні і фізичні переживання ослаблюють людину... У в'язницях фізично не тортурують, але вживають тонкої психологічної пресії, яку людину знівечує не тільки психічно але й фізично, хоч така тортура не залишає буцімто видних фізичних слідів...

Вістки з тюрем перетікають поза їхні мури і поза кордони тюрми народів. А як — не питаєте — це має діло із силою людської духовости, якої не здолає жадна жорстокість. Збереження цієї духовости, яка проявляється на Україні у фолкльорі, піснях, поезії, літературних творах чи в інших видах мистецтва стає щораз трудніше. Їх змітає навала русифікації. Боротьба за власну українську душу це і є один із найголовніших видів правозахисного руху. Досі арештовані це якраз "робітники культури", інтелектуали. Тому українці у вільному світі повинні бути хоронителями і пропагаторами цієї культури і духовости. Таке, на думку пані Ніни, є завдання української еміграції.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК
АМЕРИКИ ЩИРО ВІТАЄ УКРАЇНСЬКИЙ
БРАТСЬКИЙ СОЮЗ З НАГОДИ ЙОГО
70-ЛІТТЯ, ГРАТУЛУЄ ЗА КОРИСНУ ПРАЦЮ
ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ
ТА БАЖАЄ ПРОВОДОВІ І ЧЛЕНАМ
ЯКНАЙКРАЩИХ УСПІХІВ ЩЕ НА ДОВГІ РОКИ
За Головну Управу СУА

Марія Савчак
секретарка

Іванна Рожанковська
голова

СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКИЙ

МОЇЙ БЕАТРИЧЕ

Як мені звати свою Беатриче?
мила?..

Кохана?..

Голубко крилата?

Ну, а як хочеться більше сказати?

Щоб і характер, і образ духовний

В слові одному відбилися повно?

Серденько?..

Радість?..

Хіба ж це так тонко?

Краще вже...

Краще...

Моя амазонко!

Жменьку відважних обсіли вампири —

Тиснуть, шматують, обламують крила.

Треба б стояти...

А де взяти сили?

Тої, хто, знає, марить про миску сметани.

Тої, хто в могилі, за них не обстане...

Ти ж, наче докір баидужим потомкам.

Мчиш на підмогу, моя амазонко!

Хаї завірюха!

Хаї вітер і буря!

Хаї гуркотить, що и отямитись годі! —

Кінь твої спочинку не знає в поході!

Там, де світ меркне, де трусить од грому.

Ви летите у кар'єрі прудкому!

Вітру назустріч!

За синь горизонтів!

Мчи легкокрила моя, амазонко!

*Володимир
Січень-71*

Тяжко нам було розставатися з милими гітьми. Вони вказали нам шлях — своєю скромністю, одвертістю і простолінійністю, яких не зломили роки ув'язнення. І відновили постанову не тільки зберігати корінь нашого походження, але також поновити і посилити зусилля, також між іншим, допомагаючи наприклад Українському Музеєві, який, за словами Ніни Караванської є центром, у якому співає українська душа...

О. С. П.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ПРО ГАЛИНУ ДИДИК

З нашого суперечливого і нещасливого світу відійшла назавжди одна з краших жінок України, **Галина Томівна Дидик**.

Галина Дидик належала до славної плеяди жінок, які відбували найжорстокіший реченець тюремного ув'язнення за український патріотизм. Це про неї, як і про Катерину Зарицьку та Одарку Гусяк, говорили наглядачі одіозної Владимирської в'язниці: "Вони прийшли сюди не відсиджувати час покарання, а жити".

І Галина Дидик справді жила у тому Владимирському склепі, який ховав її і всю згадану трійцю більше 15 років. Жила, але стліла в неволі, тому що завжди дбала про те, щоб жаден день не пройшов без доброї справи на користь ув'язнених братів. А брати в'язні приходили до Владимирського центру і

виходили з нього. Галина Дидик і Катруся, Одарка все лишалися в тій катівні. Нарешті настав і їх час вийти з тюрми та не на волю, а в Мордовський табір. І знову збігає час-реченець, аж нарешті повернення Галини до свого краю. Тільки ж те повернення не означало волі-свободи, бо на землі України ніхто її не має. Справжнє звільнення прийшло до Галини в один із зимових днів цього року, коли Бог Предвічний забрав до своєї господи її натруджену душу, а добрі люди на вічно віддали її тіло українській землі.

Іменем всіх політв'язнів України просимо про молитви за душу нашої посестри-страдниці Галини.

Святослав Караванський
Надія Світлична
Ніна Строката

Лист Надії Світличної

Український Гельсінкський рух виник у той час, коли багатьом здавалося, що з будь-яким спротивом покінчено всерйоз і надовго, коли вільна думка могла вибирати з-поміж двох доріг — за ґрати, чи в липке болото страху і покори. Наприкінці 1976 року десятеро з 45 мільйонів українців, на чолі з письменником Миколою Руденком просто, без патосу заявили про моральну відповідальність кожної людини за долю своєї нації і всього світу. Вони створили Групу, покликану сигналізувати громадськості про випадки порушення Гельсінкських угод щодо українців.

Такого зухвальства влада не могла подарувати: через неповних три місяці після створення Групи почалася розправа, провокації, вигнання.

Я була знайома (переважно близько знайома) майже з усіма членами Групи, співпрацювала з нею від самого початку, але не вважала за потрібне бути формально її членом — з різних міркувань. Наприкінці січня 1977 року керівник Групи М. Руденко разом з колегою О. Бердником ще раз звернулися до мене з пропозицією ввійти до Групи і просили не послішати з відмовою. Через тиждень відмовляти було нікому: засновника й керівника Групи Миколу Руденка заарештували, і мені довелося виступати на його слідстві й суді як свідкові.

Згодом я виїхала в еміграцію, де ще раніше за мене в різний спосіб опинилися Леонід Плющ та Петро Григоренко. Обидва вони в нових умовах продовжували ту саму справу, що й у Радянському Союзі, маючи уповноваження від Української Гельсінкської Групи представляти її назовні — в Європі і в Америці. Тому цілком природно, я одразу приєдналася до цього Представництва, вважаючи його найчистішим вікном до покинутої Батьківщини.

За три роки свого життя Українська Гельсінкська Група зазнала дуже жорстоких переслідувань. На кінець 1979 року кількість ув'язнених членів Групи значно перевищила її первісний склад. Але її постійно доповнюють нові сміливці, які мужньо стають на прю з мілітаризованою поліцейською державною машиною.

Цей дивовижний своєю нерівністю двобій стає дедалі жорстокіший. Тепер наступ на Групу почався всебічно, з чітко спрямованим курсом на цілковите придушення гельсінкського руху. Західне представництво теж виявилося на передньому краї цього фронту.

Зараз чи не найдошкульніше вістря розправи спрямоване проти голови Західного представництва Петра Григоренка Григоренка — людини чесної і послідовно відданої ідеалам справедливості, людини, яка завоювала собі авторитет і пошану в усьому світі, зокрема чітко визначеною позицією в питанні державної незалежності України.

Я не детектив, але на тлі багатоплальної агресивної кампанії проти особи і правозахисної діяльності П. Григоренка припускаю, що випадок з невідомою таксівою, який стався з ним 10 днів тому, може бути не просто випадок...

У такий тяжкий для Української Гельсінкської групи, як і для всього правозахисту, час (заслання академіка Сахарова — це не чергова розправа з черговою жертвою!) — за цих обставин вважаю своїм громадянським обов'язком чітко визначити свою позицію на тому боці, барикад, де мужньо обстоюють право людини й народу мої побратими — члени Української Гельсінкської групи, і цілком солідаризуюся з ними.

Мені відомо, що Зовнішнє Представництво не має повноваження приймати нових членів до Групи. Тому я й не звертаюся до нього з таким проханням, а спираючись на давні пропозиції керівництва Групи, та підкріплюючи їх своєю постійною підтримкою і співпрацею — заявляю про своє формальне членство в Українській Гельсінкській групі, про що повідомляю всіх членів Зовнішнього Представництва (П. Григоренка, Л. Плюща й Н. Строкату), членів Групи в еміграції й на Україні і запевняю при тому, що в міру своїх скромних можливостей старатимуся поширювати і всіляко обстоювати Гельсінкські ідеї.

Надія Світлична

30 січня 1980 року.

ЛИСТУВАННЯ СЛ. П. ГАЛИНИ ДИДИК

Членки 28-го Відділу СУА від декількох літ помагали довголітньому політ-в'язневі Галині Дидик, особливо від часу її примусового поселення, далеко від місця її народження та від рідних і близьких осіб. Містимо частину посліdnого листа, який писала Галина Дидик коротко перед смертю.

Дороженькі! Дописую листа аж 17.XII і то в лікарні. Таки поїхала лікуватись щоб не було якихось ускладнень. Мені ту добре. Відпінчу полікуюсь і все буде добре. Мені чомусь права рука відмовила послуху. Тепер бачите пишу значить стає краще. Всі ми на жаль стаємо що раз старші і сил не прибавляється. Але ми не здаємось і плани в нас го-го!

Дорога, а як Твоя нога? Артрит то не добра річ. Дуже тішуся що дістали оба мої листи. Чому втратила на вазі, чи дбаєш про лінію, чи то у зв'язку з Твою недугою? На знімці Ти була кругленька але дуже апетитна. Як болить нога то певно не граєш футбол зі своїм собачкою.

Олю дороженька пиши мені як можеш, то краще як всякі лікарства.

З нагоди Свят і Нового Року бажаю кріпкого здоров'я, за святочним столом милих гостей і таких голосних колядок щоб і я почула цілую

Галина

Дороженькі! Дописую листа аж 17.XII і то в лікарні. Таки поїхала лікуватись щоб не було якихось ускладнень. Мені ту добре. Відпінчу полікуюсь і все буде добре. Мені чомусь права рука відмовила послуху. Тепер бачите пишу значить стає краще. Всі ми на жаль стаємо що раз старші і сил не прибавляється. Але ми не здаємось і плани в нас го-го!

Дорога, а як Твоя нога? Артрит то не добра річ. Дуже тішуся що дістали оба мої листи. Чому втратила на вазі, чи дбаєш про лінію, чи то у зв'язку з Твою недугою? На знімці Ти була кругленька але дуже апетитна. Як болить нога то певно не граєш футбол зі своїм собачкою.

Олю дороженька пиши мені як можеш, то краще як всякі лікарства.

З нагоди Свят і Нового Року бажаю кріпкого здоров'я, за святочним столом милих гостей і таких голосних колядок щоб і я почула.

цілую Галина

ІСТОРІЯ І УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ

У цій статті є приховані цілі. В першу чергу, я хочу накреслити, тим часом у загальних рисах, вклад жінок у розвиток українських суспільств. Тим самим хочу спровокувати дискусію на цю — і споріднені — теми. А найбільше хочу заохотити тих жінок, які брали активну участь у різних проявах суспільного життя, поділитись своїми споминами та своїми переживаннями. Може навіть якась молодіжна група започаткує проєкт усної історії жіноцтва.

В історичній науці останніми роками розвивається ця нова галузь, а саме вивчення жіноцтва. Хоч вона охоплює різні суспільні науки, зосереджується вона часто на історії.

У моїх дослідках над історією українських жіночих рухів, мені боляче дається відчувати брак — ще й досі — дослідів та праць над суспільною історією України. Це — для зрозуміння та наświetлення тла. З джерелами для самої праці досить тяжко. Тут стала б у пригоді праця наукового колективу. Та хоч в Людовій Польщі діє кілька осередків для вивчення історії жіноцтва (селянок, монахинь, соціалісток), в Радянській Україні, окрім вивчення літературних спадщин письменниць, принагідних згадок про жінок у аграрних розрухах та декілька збірок про трудящих героїнь Країни Рад, таких осередків, наскільки мені відомо, немає.

Жінки мало писали історичних праць, а історики писали історію, щоб вона була цікава, поплатна та ясна. Звичайно писали про славні події і про тих хто вславився в них. Але розповідь про славу, а тим то і не пересічну постать, жінку чи мужчину, не вичерпує історії. Визначні жінки траплялись рідше за визначних мужчин, а співців, які описали б подвиги жінок — обмаль.

В 1969 році вийшла ілюстрована книжка на 150 сторінок Наталії Полонської Василенко під наголовком "Видатні жінки України". Полонська Василенко описує життя таких безсумнівно видатних жінок як от наприклад Ольга, Предслава, Ганна, Матір Данила, Явдоха Домашевська, яка причинилась для розбудови Печерської Лаври, Марія Мазела, вдова сотника Палія, якої ім'я так і затратилось, чи Наталка Розумиха, мати Розумовських. Одначе, є жінки, яких не зразу зв'язуємо з Україною — донька Юрія Довгорукого (нащадок цієї родини сьогодні претендує на Володаря України), чи Олена Глинська, яка після переїзду родини з Литви-Руси стала дружиною Василія III та матір'ю Івана IV Грозного. Тут не місце зупинятись над відповідальністю Глинської у творенні особистості Грозного і над причинами його поведінки. Глинська, одначе, ілюструє важливу проблему історії жінок — видатні жінки це часто матері, дружини, чи діти

визначних мужчин. Коли, навіть на початку 20 ст. якась жінка власними силами вибивалась в якійсь праці це виняток, а не пересічний факт з історії жінки.

Ми не знаємо історії жінок. Часто це історія не героїки небуденних подій а радше епос щоденних здобутих тяжкою працею досягнень. За таку історію не платять і її не оспівують — це історія мас, людей, повсякдення, це історія, яка творить підсоння події, формує тих, котрі творять їх.

Історію родинних відносин, навіть такий цікавий процес як зміну у шлюбній присязі із "Я беру тебе за помічника" на "шлюбюю тобі любов, вірність і послухенство а подружжі", ми ще не опрацювали належно в модерній українській історіографії. Ми знаємо більше про правне місце жінки, про те що у старих українських спільнотах вона була правною одиницею, правила своїм майном і відповідала за свої вчинки. В галузях суспільної історії та психо-історії ціла східня Європа дає широке поле до праці. Економічна історія, включно з історією селянства, не може поминути ролі жінок.

Фолклор, етнографія та література часами дають більше інформації про жінок, як традиційні джерела історії. Коли збирання історичного матеріалу стало можливим, жінки швидко почали включатись у етнографічну діяльність в Україні. Народництво 1870-их років дало поштовх жінкам вищих клас іти на село серед людей. Таке зайняття поширювалось на Україні, як і згодом поширився терористичний рух проти царату, хоч національно свідомого характеру народництво та діяльність "Землі і Волі" не мали.

Одначе цей політичний напрямок інтелігенції царської імперії посилив українське народництво. Воно різнилось від російського тим, що підкреслювало органічну працю в селі, а особливо в галузі підставової освіти. Христина Алчевська стала речницею сільських шкіл в народній мові на цілу імперію. Українська інтелігенція була тісно пов'язана зі селом, і жінка була неоспіваним зв'язковим цих двох груп.

Жінка виступає публічно в модерному періоді в першу чергу в літературі. В українській літературі жінки відіграють важливу ролю не так у формуванні т. зв. жіночого питання як у популяризації модерного поняття народу. Іконостас українських письменниць, починаючи від Ганни Барвінок надто добре знаний, щоб повторювати ці імена тут.

Література віддзеркалювала побут та творила ідеал, особливо ідеал жінки. На тому ідеалі — жертвенної матері, вірної подруги, нещасної дівчини, гордої та чесної, виховувались та виховуються

українські жінки. Ще є стереотипи терпелиці, свекрухи, відьми. Та позитивний елемент, маємо надію, перемагає. Ми можемо лиш спекулювати на тему вкладу жінок у творення української людини чи українського народного характеру.

Більш конкретно можемо говорити про долю зорганізованого жіноцтва в українській спільноті.

Групи відіграють активну роль в спільноті, коли вони стають свідомими самих себе, своєї окремішності і сили в даній спільноті. З історичного матеріалу вони перетворюються у чинник історії. Наприклад, маса принагідних людей звичайно не є творцем подій. Але в революціях чи хвилиах стихійного запалу маса може стати колективом, зорганізованою силою, сприяючи тій чи іншій групі прийти до влади

Група жінок, котра відіграла поважну історичну роль, особливо в західній Європі, це монахині. Жіночі монастирі уможливілювали жінкам здобувати знання, освіту та провадити життя незалежно від батька, мужа чи опікуна.

Монахині діяли в рамках християнської свідомості і допомогли в значній мірі у прийнятті теоретичного поняття рівності душі без різниці статі.

Їхній вклад в освіту жінок, а згодом у творення передшкілля у Галичині особливо важливий.

Поняття жінки як рівновартісної одиниці витворювалось в модерних часах на секулярному відтинку думки. Саме поняття людини, як правної одиниці, а не як мешканця якоїсь околиці чи підвладного якомусь панові, зрозуміння, що людина має права та ідентичність саме тому, що вона людина, незалежно від її інших атрибутів, кристалізувалось поволі. В ранніх спільнотах людина вважалась членом роду, чи групи, чи суспільної класи, чи врешті народу. Тільки в результаті змагань за релігійну толеранцію і врешті в писаннях раціоналістів вісімнадцятого віку поширилась концепція прав людини як Богом даного закону одиниці. Формування поняття людських прав незалежних від стану, класи, народу, держави, релігії чи суспільного устрою, вторувало шлях формуванню поняття прав жінки. У дискусіях, котрі перегукувались з роздумуваннями перших патріархів християнської церкви про те, чи жінка має душу, остаточно рішено, що жінка це також людина. Як людина, жінка повинна мати людські права.

Жіночий рух — чи фемінізм — у своїх початках це організація жінок для зформування та затвердження своїх людських прав. Сьогодні легко призабути те безправ'я та дискримінацію, яким підлягали жінки. В кодифікаціях законів, як от наполеонівський, чи інтерпретація Блеквела англійського права, прийнята в Америці, жінка тратила свої традиційні права в родині та ставала не лиш цілком підвладною мужеві чи батькові, але тратила свою правну окремішність та право завідувати своїм майном. В Україні жінка задержала

деякі маєткові права, але не мала права на паспорт без дозволу батька чи мужа. Народні приповідки про жінок підкреслюють її другорядну позицію — "волосся довге, розум короткий"; "баба бабі говорила", "бабський розум".

Перші формування прав жінок — Мері Волстовнкрефт, Джон Стюарт Мил та Геріет Тейлор — старались знести правні підстави дискримінації проти жінок. Ціль цього фемінізму, який в значній мірі причинився до формування поглядів Наталі Кобринської та перших свідомих феміністок в Україні — це скасування дискримінації проти жінок. Згодом, в рамках лібералізму, жінка домагалась не тільки правної рівності з мужчинами, але і прав до освіти, професійної праці, права голосування. В рамках соціалістичного руху, жінки, йдучи за деякими аргументами Енгельса та Бебеля, почали звертати увагу на потреби жінки-робітниці. Жінки робітничої класи, як українські селянки, не стояли перед питанням: чи працювати заробітково, а перед тим, яку заплату вони одержать за свою працю. Жінка селянка і жінка робітничої класи мусили працювати в господарстві і поза ним. Наприкінці XIX ст. деякі жінки середньої класи частіше мусили шукати заробітку, тим більше що брак мужчин унеможливілював подружжя. Остання проблема була до тієї міри дошкульна в Австрії, що Державний Парламент шукав порятунку "зайвим жінкам".

Продовження буде

Хочу подякувати Світовій Федерації Жіночих Організацій, особливо Лідії Бурачинській, за поштовх та допомогу у моїй праці над історією українських жіночих рухів, а Союзові Українок Америки за запрошення з доповіддю, яка лягла в основу цієї статті.

Хочу подякувати Любомирові Гайді за підкреслення ролі монахинь в модерних часах.

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ СЛ. П. Д-РА ВОЛОДИМИРА СТАРОСОЛЬСЬКОГО

Довідуємося, що з нагоди 100-літньої річниці з дня народження Володимира Старосольського, відомого ідеолога Українських Січових Стрільців, науковця, політика, оборонця у політичних процесах, приготовляється книга-збірник.

Одна частина буде присвячена споминам про нього. Для цього необхідно щоб його співробітники, товариші з часів студентських, стрілецьких, студенти з Камінця Подільського, Праги й Подебрад і вкінці клієнти з політичних процесів, відгукнулися своїми споминами, для закріплення їх у цій публікації.

Упорядники просять, щоб спогади й інші матеріали пересилати на адресу Уляни Любович, яка займається їх збіркою.

Адреса:

U. Lubovych c/o Our Life
108 Second Av. New York, N. Y. 10003

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

НОВІ ІМПРЕЗИ В УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Найближчі місяці приносять багато нового та цікавого до Українського Музею в Нью-Йорку.

— 1-го березня відкривається довготривала виставка кераміки, дереворізьби, металевих і ювелірних виробів кінця 19-го і початку 20-го століть ГУЦУЛЬЩИНИ.

— 1-го березня рівночасно з виставкою народного мистецтва Гуцульщини буде виставка 14 народніх убрань з різних місцевостей України, виконаних в часі між половиною 19-го століття до сорокових років нашого століття. Ця виставка народніх убрань буде постійно в музеї.

— З близькими святами Великодня і величезною популярністю нашої мистецької писанки серед інтернаціональної публіки, Український Музей виставить від 8-го березня до 1 червня 300 традиційних українських писанок з приватної збірки пані Тані Осадци.

Виставка матиме каталог зладжений Т. Осадцою. Вона також прочитає дві доповіді про писанки. Перша в українській мові відбудеться в дні 8-го березня о год. 5:30 поп. Друга, в англійській мові буде день пізніше, а це в неділю 9-го березня о год. 3:30 поп.

— Як і попередніми роками виставка писанок буде пов'язана також з курсами писання писанок. Курси будуть відбуватися для дорослих 16, 22 березня і 13 квітня, а для дітей 15, 23 березня та 12 квітня. Будуть переведені дві лекції денно, а це о год. 9:30 ранку і 12:30 поп. та 1:30 поп. і 4:30 поп.

Також в тому часі буде показаний фільм С. Новицького п. н. "Писанка".

Оплата на курс писанкарства виносить 10 дол. для не-членів музею, 8 дол. для членів, а для дітей нижче 12 років даром.

Просимо на курси писанкарства зголошуватися завчасу телефонічно на число 212 228-0110.

— Крім тих курсів в музеї, буде також показ техніки писання писанок у місяці березні, а це 29 і 30 в часі від 1-5 поп. Вступ на цей показ 2 дол. для не-членів музею, 1:50 для пенсіонерів, діти і члени музею — даром.

— Увага! Управа Музею подає, що нові години для відвідин Музею є: середа, четвер, п'ятниця, субота і неділя від 1-5 поп. В понеділок і вівторок музей для відвідувачів зачинений.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по 1,000.00 дол. — 3-й Відділ СУА, Фінікс Арізона, 91-ий Відділ СУА, Вайтгаль, Пенн.

600.00 дол. — д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Джеймбург, Н.Дж.

по 500.00 дол. — 54-ий Відділ СУА, Вільмінгтон, Дел.; Анна і Ярослав Плескуни, Байсайд, Н.Й.

450.00 дол. — Володимир Рак, Асторія, Н.Й.

271.00 дол. — 66-ий Відділ СУА, Нью Гейвен, Конн.

по 250.00 дол. — д-р Ірина Гребеняк, Лявдонвіль, Н.Й. Таня Дяків — Оніл, Філядельфія, Пенн.

110.00 дол. — Українське Товариство Великої Британії, Лондон, Англія.

по 100.00 дол. — Уляна і Володимир Дячуки, Ратерфорд, Н.Дж., Ірина Колтунюк, Нью-Йорк, Н.Й. д-р М. Фішер-Слиж, Канкакі, Іл. д-р Дарія Савдик, Дірборн, Міч. Братство св. Николая, Відділ 5-ий, Асторія, Н.Й.

75.00 дол. — Ляриса Долинська, Вестфільд, Н.Дж.

по 50.00 дол. — д-р Юліян і Ольга Гної, Нью-Йорк, Н.Й., Андрій Чорнобиль, Рочестер, Н.Й., д-р Софія Сивак, Про-

віденс, Р.І., Тарас і Ірина Новосівські, Роквіль, Мер. Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка, Нью-Йорк, Н.Й.

по 25.00 дол. — 48 Відділ СУА, Філядельфія, Пенн. д-р Остап Котик Степанович, Іван Безручко, Бруклін, Н.Й.

20.00 дол. — 89-ий Відділ СУА, Кергонксон, збірка на загальних зборах.

по 10.00 дол. — Марія Турко, Бостон, Масс., Фалина Кульчицька, Дітройт, Міч.

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

88-ий Відділ СУА, Філядельфія, Пенн. — Стефанія Колодій і Ольга Слобода — 4 вишивані серветки, 3 подушечки на голки, 1 лялечка.

47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н.Й. — Марія Матковська — 3 закладки до книжок, Тамара Гривнак — 2 подушечки на голки, Ірина Руснак — 2 подушки, Марія Дзюблик, Бофлінг Грін, Огайо — ляльку в народнім одягу. Мирослава Осідач, Нью-Йорк, Н.Й. — плетена курочка.

Щиро дякую
Ірина Волосянська
завідуюча крамничкою.

Софія Олесницька розкажує

ПРО ДАРІЮ СКОЧДОПОЛЬ-БОЙЧУК

З Нью-Йорку до Ньюарку близько, а от до пані Софії Олесницької ніяк не можна було вибратися. Знаємо, що її сини, синові, внуки влаштували їй минулого 1978 року 85-літній ювілей. Хотілося б почути розповідь про її цікаве життя та діяльність, особливо в Союзі Українок в Станиславові. Вона ж бо була одною з тих, які приготували величавий Український Жіночий Конгрес у 1934 р. Ми свідомі того, що жила вона, брала участь, а теж була свідком важливих історичних подій, в часах, коли то родилася наша Самостійна Держава, а в двадцятих роках розгорталася діяльність різних організацій.

Вкінці таки вдалося знайти час і двічі відвідати пані Софію, яка живе в Ньюарку в невеличкому, чепурному, повному гарних і пам'яткових предметів помешканні. Не обійшлося очевидно без обіду, який приготувала гостинна пані Софія.

Але, хоч розмова частинно награна на магнітофоні, пані Софія просила, і я обіцяла, спершу розказати читачкам не про неї, а про Дарію Скочдополь — Бойчук. В той спосіб хотіла Софія Олесницька виявити свою приязнь і вдячність за те, що у 20-их і 30-их роках Дарія Скочдополь, тоді молода дівчина була її співробітницею.

Тож відкладаємо розповідь про життя Софії Олесницької, яке, за її ж словами, було як казка.

Пані Софія розпочинає розповідь твердженням, що й найкращий вождь нічого не вдіє, без добрих офіцерів.

Тож діяльність Т-ва Українських Жінок, яке згодом перемінилося у Філію Союзу Українок у Станиславові не була б так успішна, якби молоді жінки, як Дарія Скочдополь не приєдналися і не помагали.

Завернім час до 20-их років і зустрінємо Дарію Скочдополь у Станиславові, де вона закінчила середню школу і wraz зі своїми ровесницями створила гурток жіночої молоді ім. Уляни Кравченко.

Яку тільки ділянку праці не розглядати, усюди бачимо активну молодь, а серед неї Дарію Скочдополь. Молоді дівчата, які закінчили середню освіту нелегко діставали працю в Польщі (хіба що на її західних окраїнах). Тож дівчата горнулися до громадської праці.

Гурток Жіночої Молоді ім. Уляни Кравченко, який існував при Філії Союзу Українок у Станиславові, гуртував біля 60 молодих ентузіасток. Головою гуртка, аж до 1936 року, тобто до свого подружжя з Осипом Бойчуком, була Дарія Скочдополь. Вона закінчила у Львові організаційний курс в Централі Союзу Українок, а опісля перевела такий же вишкіл у Станиславові.

Кожної неділі чи свята виїздили молоді дівчата на села, до читалень з доповідями, чи на сходи кружків Союзу Українок. Закладали нові кружки, вели курси для неграмотних, куховарські, гутірки з гігієни, на виховні теми, з історії Укороїни тощо.

Як сказано Дарія Скочдополь працювала на різних відтинках громадської праці. Скажемо коротко про деякі.

Виділ Філії Союзу Українок у Станиславові 1934 р. Перша зліва сидить Софія Олесницька. Друга справа стоїть Дарія Скочдополь-Бойчук.

Executives of Ukrainian Women's Organization in Stanislawiv in 1934.

Перші вибори до Польського Союму. Українці постановили бойкот виборів. Треба було вести відповідну пропаганду по селах. Коли ж ситуація змінилася, і українці брали вже участь у виборах — треба було заохочувати до голосування. В обох тих акціях Дарія Скочдополь бере живу участь.

У вільні від поїздок на села неділі, знайти її можна було в "Товаристві служниць і домашніх помічниць ім. св. Варвари" при гр. кат. кафедрі в Станиславові. Там вчить неграмотних читати, веде хор.

В часі арештувань треба дбати про політичних в'язнів, отже організувати доставку харчів для них. Праця, за якою слідує поліція.

Ось народне мистецтво. Т-во Українських Жінок заохочувало збирати народні одяги, вишивки. Зорганізовано гурток вишивальниць, головою якого стала Дарія Скочдополь. Замилування до народного мистецтва перейняла вона від своєї матері. Деякі предмети народного мистецтва, які придбав гурток були призначені на виставку, що відбулася в Чикаго у 1933 р. Гурток вчився вишивати, а згодом виконував вишивки на замовлення Кооперативи "Народне Мистецтво" у Львові.

Дарія Скочдополь була від ранніх літ пластункою, діяльною на різних постах, за що одержала високе тодішнє відзначення пластову свастику заслуги. При помочі пластунок вона, як член Управи "Охорони Воєнних Могил", піклувалася цими могилами аж до вибуху Другої світової війни.

Дитячі садки по селах це теж турбота молодих. За допомогою Філії Союзу Українок і "Рідної Школи" Дарія Скочдополь організує курс для садівничок. Одного літа, щоб ближче пізнати умовини праці сама теж веде садочок в Опришвицях.

Треба згадати про кравецьку робітню. Дарія Скочдополь склала навіть майстерський іспит, а згодом, коли робітня стала кооперативою, членом Ревізійного Союзу була її адміністраційним директором.

Докінчення на обкладинці.

ДЕЩО ПРО ЦУКРИЦЮ

Цукриця не є рідкою хворобою. На тисячу населення 15 людей нею хворіє. В США є понад 3.5 мільйонів діабетиків. П'ятдесят відсотків з них захворіли між 40 а 50-им роком життя. Других п'ятдесят відсотків є розкинені між людьми кожного віку, включно з малими дітьми. Поява цукриці по 80-ім році життя є рідкістю. Перед відкриттям інсуліну (в 1920-х роках) смертність від цукриці була багато вищою, ніж сьогодні.

Люди, в яких об'явиться цукриця по 40-ім році життя, не виказують жадних симптомів, чуються здоровими і не мають жадної причини шукати лікарської поради. А однак існують лабораторійні методи, якими можна відкрити потенціальних діабетиків. Користь з цього така, що появу цукриці можна на кілька літ опізнати, а також зменшити вагу ускладнень.

Цукриця є дуже ускладненою хворобою, надто ускладненою щоб ухититися тут у деталі. Для спрощення скажу, що цукриця це заворушення переміни матерії (metabolism), спричинене недобором або цілковитим браком інсуліну.

Під переміною матерії розуміємо переміну складників поживи ("пальне") в життєву енергію (праця м'язів, серця, нирок, мозку і т.п.) а також використання їх для відбудови знищених або послаблених клітин, гормонів, ензимів і інших "соків" організму. І так як газоліна перемінюється запаленням електричною іскрою і вибухом в рушійну (кінетичну) енергію автомобіля так і складники нашої поживи через сполуку з киснем (exuget) "спалюються" в клітинах і в цей спосіб постачають нам життєву енергію. Переміна матерії відбувається в нутрі клітин і тому необхідним є, щоб складники поживи "всікли" з обігу крові до нутра цих же клітин.

Відомо, що наша пожива складається з трьох елементів: білковини (proteins), товщів і углеводнів (carbohydrates). Углеводні походять головню, але не конечно, з продуктів рослинного світу (продукти пільні, городина і овочі). А тому що всі углеводні перемінюються процесом травлення в цукор, то в дальшій розповіді углеводні будемо називати цукрами.

Інсуліна є необхідною для того, щоб цукор міг всякнути в нутро клітин і там бути використаним для переміни в енергію. За браком інсуліну цукор не може ввійти до нутра клітин і кружляє в крові в щораз вишій концентрації. Вкінці концентрація переступає границю толеранції і організм позбувається цукру за допомогою нирок до сечі а з сечею геть з організму. Тому сеча діабетиків є солодкою і в давніх часах, як не було лабораторій, лікарі куштували сечу і в цей спосіб робили діагнозу цукриці.

Цукриця є часто причиною поважних ускладнень а саме:

1. Звапніння (sclerosis) кровноносних посудин а головню артерій. Артерії звужуються, тратять

еластичність і стають крихкими. В мозку такі артерії часами тріскають і спричинюють вилив крові (stroke). Цьому сприяє підвищений тиск крові, який є частим явищем у діабетиків. Звапніння серцевих коронарних артерій об'являється болями серця (angina) і "атаками". В ногах склероза допроваджує до послаблення кровообігу і є причиною гангрени а в наслідок ампутації ноги чи ніг.

2. Цукриця зменшує відпорність на всякого роду інфекції, а особливо шкіри, легенів і нирок. На карку, плечах, послідках і ногах появляються вперті і відпорні на лікування чиряки (Furunculosis). Діабетики є також мало відпорні на туберкульозу. Запалення і дегенерацію нирок і сечепроводів є частою і дуже поважною ускладненою цукриці. У багатьох діабетиків недуга нирок є причиною смерти.

3. Діабетичне запалення нервів проявляється найчастіше в ногах болями, "мурашками", затратою чуття і браком сили.

4. Дегенерація очної сітківки (retina), виливи крові і абнормальності сіткових артерій є частими причинами послаблення зору а то й цілковитої сліпоти.

5. Найнебезпечнішою а часами навіть смертельною ускладненою цукриці з заквашення крові (acidosis) абнормальними продуктами дефективної переміни матерії. Наступає втрата притомности (coma) і евентуально смерть.

Як часті є ускладнення? Якщо хворий додержується дієти і приписаного лікування та відповідного способу життя, прогноза не є зла. Ускладнення які не є часті і рідко максимальні. Але є багато діабетиків які є легкодушні і недбалі, аж доки не є запізно. Тоді є "каяття але нема вороття".

В переважачій більшості випадків цукриця є дідичною хворобою. В рідких випадках причиною цукриці можуть бути тяжкі і довготривалі інфекційні стани або голодівки як пр. в концентраційних таборах. Також затовщення надмірним їдженням має відношення до цукриці. Молоді жінки, які родять великих (понад 4 кл) дітей є часто явними або потенціальними діабетиками. Це саме відноситься і до новонароджених дітей. Отже жінці з великими немовлятами нема причини гратулювати і нема чим тішитися.

Нема характеристичних симптомів цукриці. Клясичними, але рідко обсервованими симптомами є надмірна спрага, надмірна кількість сечі, втрата ваги і послаблення. Часто лікар викриває цукрицю випадково при нагоді обслідування хворого з інших, від цукриці незалежних, причин.

Лікування тяжкої цукриці є тяжке і ускладнене. Воно вимагає від лікаря знання і великого досвіду. Для задовільної контролі цукриці по 40-ім році життя дуже часто вистачає поворот до нормальної ваги, обмеження в дієті цукрів і фізичні вправи (проходи, плавання, руханка і т.п.).

ВПЛИВ ТЕЛЕВІЗІЇ НА РОЗВИТОК ДИТИНИ

Справа до ліва. Джоун Ганц Куні, президентка та організаторка дитячих телевізійних програм Сесамі Стріт та Електрик Компані, під час гутірки з д-р Ольгою Рибаків, референткою зв'язків Філядельфійської Округи.

Корисною та необхідною ділянкою моєї праці у філядельфійській Окрузі є участь у різних імпрезах американських жіночих організацій. Це не тільки поліпшує взаємини з тими організаціями, але також дає їм нагоду дістати правдиві інформації про Україну та про нашу жіночу організацію зокрема.

Однією з тих імпрез був бенкет, на якому з філядельфійської Округи були присутніми голова Окружної Управи Наталка Даниленко та референтка зв'язків Христина Плюта. Цей вечір влаштувала організація "Жіночий Шлях" в Бенджамін Френклін готелі у Філядельфії. Почесною гостею на бенкеті була п. Джоун Ганц Куні, президентка та організаторка дитячих телевізійних програм: Сесамі Стріт та Електрик Компані.

"Телевізія стала сьогодні частиною нашого життя та залишиться і на майбутнє між нами" це слова п. Ганц Куні. Вона звернула присутнім увагу на це, що телевізія займає сьогодні особливе місце в нашому житті, а голововно у вихованні та розвитку дітей. Задумавшись над словами п. Куні, беззастережно погоджуємось з її твердженням.

Коли звернемо увагу на статистичну дійсність, дитина проводить пересічно кожно дня 4-5 годин біля телевізії. Приходимо до висновку, що батьки повинні з місця вглянути та контролювати програми,

які діти оглядають, бо пізніше тільки з острахом та болем серця ствердять, що ці діти, які змарнували стільки годин свого молодечого віку, а часто може і під впливом невідповідних програм, яких сьогодні маємо немало — пішли на манівці.

Тому, що рік 1979 є Роком Дитини всі ми повинні звернути увагу на програми, які негативно впливають на розвиток наших дітей та невпинно протестувати й бойкотувати такі програми. Таким чином бодай частинно запевнимо дітям можливість кращого розвитку їхнього потенціалу.

Однак мусимо признати, що телевізійні програми мають і позитивний вплив. Діти можуть собі засвоїти з телевізії багато повчального, корисного, цікавого і веселого, але все це залежить виключно від нас батьків та від цілого нашого українського суспільства — даючи дітворі приклад, що й ми дивимось тільки на програми, які є морально позитивного характеру.

Незалежно від особистих поглядів відносно телевізії — ми мусимо бути свідомі того, що телевізія стала складовою частиною життя, нашого та наших дітей. Дитячі програми з року на рік кращають та стають більш едукативними, а також мають менше жорстокости — чим очевидно ми дуже радіємо. На жаль, це є краплиною в телевізійному океані програм. Більшість програм призначених для дітей різного віку, все ще не є пристосовані до вимог батьків та, щоб погоджувалися з нашими моральними та естетичними ідеями, які є необхідними у вихованні нашої дітвори.

Діти це наш найбільший скарб! Ми неможемо дозволити, щоб тут у країні свободи — цей наш найбільший скарб — наша молодь, пропав! Відповідальність за добре виховання нашої дітвори спочиває не тільки на батьках, але також на цілій українській спільноті і на українському духовенстві! Ми всі повинні спільно виступити не тільки гостро, але й конструктивно відносно розвитку та виховання молоді.

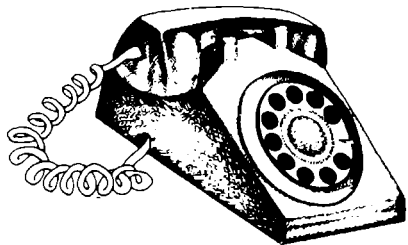
Тільки спільним та невпинним зусиллям цілої української спільноти зуміємо врятувати цей наш найцінніший скарб. З Роком Дитини приступаймо всі спільно до цього важливого та невідкладного діла не тільки тепер, але продовжуймо наші зусилля і в наступних роках!

МАРТА ШРАМЕНКО — КНЯЖНОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.

На балу Преси, який відбувся у Філядельфії дня 17-го листопада споміж представниць різних журналів та газет вибрано Кралею української преси представницю "Юнака" Лесю Гурську а княжними першою — Марту Шраменко, яка репрезентувала наш журнал, а другою — Тересу Копаницю, представницю місячника "Наш Голос"

Радіємо і гратуємо **Марті Шраменко**, яка так гарно репрезентувала "Наше Життя". Бажаємо їй успіхів в особистому житті та в тих ділянках її професійної та громадської праці у яких вона працює та які любить.

Редакція "Нашого Життя"

Тільки між нами і телефоном ...

ПРАЦЮВАТИ, ЧИ, НІ, ТЕПЕР? ПРОФЕСІОНАЛІСТКИ ЧИ ГОСПОДИНІ?

Недавно була велика гостина в моїх знайомих. Серед великого числа різних осіб — була п. Ліна. Вона старалася немов злитися з меблями, зі стіною, з кімнатою — щоб стати непоміченою.

Я знала п. Ліну й підійшла до неї, щоб завести розмову. Після декількох чемностевих вимін різними спостереженнями тема зійшла на сьогоднішніх жінок.

— Пані Любо, доля моя якось ніяк не хоче зсинхронізуватися з модою, чи духом часу.

Мене це дещо заскочило, бо я знала п. Ліну як громадську активістку та й дещо чула про її професійні здобутки.

— Бачите, пані Любо, коли я одружилась, я працювала професійно. Коли я була десь серед більшого числа людей, то одружені пані звичайно всі не працювали професійно. Домашня господарка займала їхній час.

— Але ніхто вас не критикував за те, що ви ще працювали, пані Ліно?

— Мене не критикували, хоч багато пань дивилось немов співчутливо, а дехто легко критично. Мужчини сприймали це як якусь мою примху.

Та моя кузинка Таня вже мала двоє дітей — і вирішила таки продовжувати свою професійну працю хоч 20 годин тижнево. Таня не раз скаржилась, що наші жінки досить критично ставились до її праці. Так немов це робило її не дуже відданою матір'ю, непорядною господинею і т. п.

— На мене дивились немов на таку, що за грішми ганяє, коли мій чоловік може досить добре на нас запрацювати.

— Але чому ж ви тоді працювали?

— Для мене це було потребою існування. Я мусіла мати ще свій власний світ, серед якого я могла рости, проявлятися і бути кимось. Громадська праця, якою я також завжди займалась, не могла мені цього заступити.

— Отже в чому саме ви в розріз з духом часу?

— В тому, що тоді наші пані не працювали професійно, чи й взагалі. Коли прийшли на світ діти — я вирішила кинути працю. Тепер, коли вже наймолодший син має 12 років, я хотіла б знову повернутись до своєї професії. Крім особистої потреби бачити плід вживання своїх талантів і професійного вишколу, є в мене потреба відчувати, що ще щось можу дати світові.

— Але ж такий шлях тепер не є критикований!

— Ні, пані Любо! Правда, в мене десь глибоко ще є невеликий сумнів чи я дам раду вести дім, і ще допомогти дітям як водій авта та чим ще треба. З другої сторони боюсь, що коли відкладатиму цей крок повороту до своєї професії, то втрачу почуття самовартости. Вже тепер коли буваю серед ось таких гуртів, зазнаюмлююсь з різними людьми, а тепер і чоловіки й жінки зразу питають: а ким ви є? А де працюєте? Колись я була майже єдиною жінкою, що працювала а тепер єдина, що не працюю. Я завжди не в моді!

— А чи для вас це важливе, пані Ліно?

— Ні — я вибираю свій крок за своїми переконаннями, та такі часами стає прикрим бути тою "іншою", тою що не підходить до модних тем для дискусій. Тепер в гостинах, чи на забаві, жінки говорять про свої професійні справи, наради, політику і т. д. Тепер коли жінки трактовані майже так само (під оглядом пошани й вартости), коли з жінками вкінці на всі теми можна говорити, я ще не з ними! Це болючо відчуваю!

— І що ви вирішите?

— Це, що я вирішила шукати працю — це для потреби бути собою. Не для грошей на покриття студій дітям, не для нових меблів чи й потрібних вакацій. Це для тої глибокої моєї потреби.

— Пані Ліно — якщо ви це так відчуваєте то я вас піддержую! Бо гроші на студії чи допомога домашньому бюджетові не є вистачальною мотивацією!

Та я розумію цю дилему багатьох жінок, які не є певні чи працювати чи ні!

Любов Калинович

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Книгарня Арка — нова українська машинка до писання (Smith-Corona)

З НАГОДИ

З нагоди дня уродин **пані Лідії Олексюк** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Членки 51-го Відділу СУА
в Милвокі

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

УПОРЯДКУВАЛА СВІТЛАНА ЛУЦЬКА-АНДРУШКІВ

УКРАЇНА

- Наспіла вістка, що після недуги померла 23 грудня 1979 р. Галина Дидик, довголітній політв'язень московських концтаборів. Г. Дидик це колишня діячка Організації Українських Націоналістів, обласна провідниця Червоного Хреста в Тернопільській області та зв'язкова Проводу ОУН в Україні. В 1950 році була засуджена на 25 років позбавлення волі. Звільнена як інвалід в 1971 р. З 1974 року жила в Христинівці в Черкаській області, де й померла.
- На Захід надійшов лист Анастазії Матусевич, матері Миколи Матусевича, члена Української гельсінкської групи, засудженого на сім років ув'язнення і п'ять років заслання. У листі А. Матусевич вказує на незаконний арешт її сина, на жорстокі знущання таборових і тюремних наглядачів і важкі умовини, в яких перебуває Микола.
- У київському журналі "Вітчизна" ч. 12, 1979 появилася стаття музикознавця Івана Лисенка п. з. "Цариця Грузії". Стаття присвячена українській співачці Марії Алешко (1887-1952), яка велику частину життя провела на грузинській сцені — де була загальнолюблена і визнана. Народилася Марія Алешко в Харкові. Студіювала в київській музичній школі в 1901-04 роках. Виступала на сценах Петербурзької, Харківської, Одеської та інших опер. У своїх сольових концертних виступах завжди вводила в програми твори українських композиторів та українські народні пісні. У Тифлісі артистка була активним членом Українського музично-драматичного гуртка. Лебединою арією М. Алешко була партія Зейнеб в опері М. Іполітова-Іванова "Зрада", яку вона виконала грузинською мовою.

ПОЛЬЩА

- В українській газеті "Наше слово" (20 січня 1980), яка виходить у Варшаві, появилася цікава стаття Лідії Орел п. з. "Полтавські пряники". Авторка описує дитячі ласощі з тіста — пряники, які мають свою історію і обрядовість. Згадує про збірки в музеях Полтави та Києва пряничних дощок, якими витискалися різні форми в тісті та заохочує до відродження цієї гарної давньої традиції.

США

- Вашингтон. Члени філядельфійського Комітету за людські права для України, очолюваного Уляною Мазуркевич, недавно відбули зустріч у Білому Домі з віце-президентом Волтером Мондейлом. Дискусія зосереджувалася над долею ув'язненого Левка Лук'яненка, члена Української гельсінкської групи. Комітет просив віце-президента, щоб він ужив всіх можливих заходів для звільнення Левка Лук'яненка з советського концтабору. Присутніми були також Дж. Шостак, американський представник при Комісії людських прав при Об'єднаних Націях, та Сем Деш, член Міжнародної ліги людських прав.
- Шеррі Лансінґ була вибрана президентом фільмової голівудської студії "20th Century Fox". Це вперше жінка заняла те високе становище, яке включає річну платню в сумі 300,000 дол. Ш. Лансінґ диспонує 100 мільйоновим бюджетом призначеним на продукцію фільмів. Раніше вона займала пост віце-президента Columbia Pictures, де під її керівництвом вийшли два цікаві і успішні фільми "China Syndrome" і "Kramer vs. Kramer". За фахом Ш. Лансінґ учителька математики середньої школи; вона займалася також моделюванням одягу та сценічною грою.
- Нью-Йорк. В Українському Інституті Америки відбулася виставка канадської мисткині Ірини Носик. Виставлено 45 картин і 13 мозаїк. Більшість творів походить з приватних збірок. І. Носик студіювала мистецтво в Інсбруцькому університеті в Австрії та в Онтарійському коледжі мистецтва в Торонто. Працює як біологічний мистець для біологічного факультету Торонтського університету. Тематика переважно більшої картин це квіти в реальних та фантастичних композиціях.

КАНАДА

- Цього року сповнилося 30-річчя існування журналу "Жіночий світ", який виходить від 1950 року в Торонто як орган Організації Українок Канади. Першою редакторкою журналу-місячника була Стефанія Бубнюк яка провадила цю працю впродовж 22-ох років. Головною редакторкою "Жіночого світу" є тепер Ярослава Зорич. Вітаємо "Жіночий світ" з нагоди його 30-річного ювілею та бажаємо журналістичних успіхів у майбутньому.

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Бували ще й інші випадки. Яюсь увечорі мала мене змінити молоденька доня лікаря, але прийшла не вона, а її "мамуця" з проханням дозволити їй нести нічну варту.

— Гадаю, що я краще справлюся з тим, як моя коза! додала. Я погодилась на те, покладаючись дійсно на її солідніший вік. Повела її по палатах, пояснюючи кому що може бути потрібно вночі. "Мамунця" запевняла мене, що все буде зроблено, щоб я не турбувалась і йшла спати. Василь часто вночі обходив шпиталь і саме в цю ніч не міг ніде знайти сестри. Нарешті шукаючи, почув із хірургічної залі легке хропіння. На операційному столі лежала "мамуця" і спала сном праведної. Наказавши санітарам, не турбувати її: "хай виспитьсь", він збудив мене і мені довелося йти на варту. Здавалось, що ці заходи присоромлять паню. Та куди там! Виспавшись вона привітно попрощалась зо мною і пішла додому снідати!

Ясно, що нічого не можна було вимагати від тих добровольців сестер, бо ніхто з них не мав вишколу й найменшої уяви про працю сестри. А головне — не було в них почуття відповідальності й поважного відношення до праці. Здебільшого вони лиш бавились з хворими, не думаючи, що та забава могла б декому коштувати життя.

У неділі від 2-гої до 5-тої можна було відвідувати хворих. Мешканці міста приходили з простого почуття цікавості подивитись на ті жертви війни й, розпитатись про їх враження під час боїв. Приходили з цілими кошами овочів, м'ясива, пирогів. Часом хтось із особливо милосердних приносив із собою й чарочку. Треба було дуже пильно вважати, щоб хтось із хворих не об'ївся або не напився.

Яюсь то я побачила біля важко раненого, що стогнав — 4-літнє дівчатко. Її великі очі з жахом дивились на раненого. Мені стало жаль дитини.

— А що ти тут робиш, мала? спитала я й одержала відповідь від мамунці, що стояла поруч:

— Треба змалечку привчати, щоб душу мала!

Я подивилась на неї і подумала мимохоть: — А ти душу маєш?

Така абсолютна байдужість була намальована на тому лиці.

Час від часу відвідувало шпиталь гарнізонне начальство. Воно не могло забути Василеві неприємного випадку і кожного разу чіплялось. А знайти притичину не було трудно. Наші лікарі були змобілізовані з Земства, рапортувати по-військовому не вміли, і це стало постійною причиною їхніх причепок. Після одних таких відвідин покарано

Василя трьохденним арештом за невміння одного лікаря приписово зрапортувати. Правда, обов'язки свої Василь мусів виконувати. Весь персонал відсвяткував цей арешт веселим бенкетом у ресторані в приявності самого головного лікаря. Але це все набридало, і тому з великою втіхою прийняли ми вістку про наказ їхати на фронт. Це майже збіглося з призначенням до нас сестер із Кауфманської Общини. Мали виїхати 1. жовтня 1914 р.

НА ФРОНТІ

Наш ешельон складався головним чином із теплушок для майна шпиталю, коня і кількох клясичних вагонів для персоналу. Їхали, не поспішаючи, і пропускали пасажирські й військові ешельони.

Бої йшли за Варшаву. Ми мали призначення на Кельці, але в Івангороді був тоді цар, що для підтримки "бойового духа" об'їздив фронт. Приявність царя затримала нас в Івангороді, і, коли ми вирушили звідтіля, Кельці вже були зайняті німцями.

Не пам'ятаю, на якій станції до нашого вагону попрохав дозволу сісти якийсь старшина, що називав себе "царським кур'єром": — Мені повинні прислати окремий вагон, але я не маю права затримуватись, бо везу важливі депеші зі штабу для Й. І. В. (Його Імператорської Величності). Доводиться турбувати вас на дві-три станції! Спротиву ми ставити не могли і Василь попрохав сестер перейти в наше купе, відступивши кур'єрові їх переділ. На другій чи третій зупинці нас затримали, бо надходив вагон для кур'єра. Він з фасоном попрощався і вийшов на перон зустрічати свій вагон. Яке ж було його обурення, коли кур'єрський вагон виявився звичайною теплушкою! Відгрозуючись, що "завтра про це буде доложено Государю Імператору", він знову зайняв купе сестер.

В Івангороді з'їхалося багато різних ешельонів, які, як і ми, були примушені затриматись. Вони загатили всі шляхи. По сусідству з нами стояв поїзд Червоного Хреста. Сестри наші і дехто з лікарів познайомились із їхнім персоналом. Я ж не шукала контактів із ними. Ще з російсько-японської війни я не любила цієї привілейованої організації. Військові шпиталі були, порівнюючи з ними, упосліджені морально й матеріально. Наприклад, на кожного хворого у військовому шпиталі держава відпускала 20 копійок денно разом із ліками, а в шпиталях

Продовження на стор. 17

НАШЕ ЖИТТЯ, ЛЮТИЙ 1980

НАДІЯ КОМАРНИЦЬКА-МЕК КОННЕЛ, АКТИВНА ЧЛЕНКА 3-ГО ВІДДІЛУ СУА У ФІНІКСІ, АРІЗОНА ПРИЗНАЧЕНА НА ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПОСТ СТЕЙТУ АРІЗОНА

Nadia McConnell Komarnyckyj.

Американська преса Арізони подала нещодавно вістку про те, що молоду українку Надію Комарницьку-Мек Коннелл призначено на пост директора в заряді відносин з урядом мешканцевої Асоціації стейту Арізона. При цьому преса подає, що п. Надія має за собою великий досвід, який здобула на різних попередніх працях таких, як заступник директора у Корпорації Програмової Розбудови, працівник фірми, яка спеціалізується у веденні політичних кампаній. Пані Надія, будучи ще студенткою на Арізонському Університеті, вела кампанію за вибір сенатора Берри Голдвотера на президента Америки. Вона

теж працювала в різних інших фірмах, між іншими в таких, як Федеральне Бюро Доріг на пості координатора вишколу.

Надія Комарницька-Мек Коннелл народилася 1945 р. в Австрії і чотирилітньою дівчинкою зі своїми батьками Іреною і Олегом Комарницькими прибула до Америки, до Чикаго, де й поселилися. В Чикаго вона ходила до вселюдної школи о. Миколая та закінчила з відзначенням школу українознавства. Була членкою українського Пласту, відбула пластові табори в Торонто і у Вискансин.

Родина переїхала до Фініксу, Арізона, і тут Надія вступила до Арізонського Стейтового Університету, який з відзначенням закінчила ступенем бакалавра політичних наук. Брала дуже живу участь в студентському житті, була поміщена в книжці "Гу іс Гу в Американських Коледжах і Університетах".

Вона теж повністю включилася в українське церковне і громадське життя Фініксу. Вчить української мови в школі українознавства, бере активну участь у щорічному церковному фестивалі, допомогла заснувати 3-ій Відділ Союзу Українок Америки та

стала його активною членкою. Її мати Ірена є теж членкою згаданого Відділу.

В часі свого побуту у Вашингтоні поробила разом зі своїм чоловіком Робертом заходи і внесла резолюцію до Конгресу відносно акту 22-го січня, що і є записне в Конгресових Рекордах.

Вона, як активна членка Республіканської Партії, при кожній нагоді пропагує українську справу.

Репрезентант стейту Арізона, подаючи вістку про найменування п. Надії на так важливий пост, дописав свою замітку, в якій між іншим сказав, що він знає пані Мек Коннелл вже кілька років і вважає, що з огляду на її політичний досвід, на її знамените знання легіслатури і добру співпрацю з членами законодавчої влади Стейту, на її працьовитість і відданість справам не можна було зробити кращого вибору на цю позицію.

Щиро ґратуємо нашу союзницю та бажаємо їй якнайкращих успіхів у так корисній праці для добра української громади.

Марія Савчак

Продовж.: КРИЗЬ ПРОРИВИ ЖИТТЯ

Червоного Хреста — два рублі. Та й у всіх інших відношеннях вони користувались кращими засобами.

Виглядало, що наша затримка протягається. Нового призначення ми не одержали, праці не було. Я рішила скористати з цієї перерви й поїхати до Петрограду. Раз — треба було злегалізувати моє становище сестри, а по-друге хотілось привезти теплого одягу для шпитального персоналу, що його військові шпитали не все одержували.

У Москві я зайшла до лікарні, де відбували практику сестри милосердя перед російсько-японською війною. Тут теж чула я вислови обурення з приводу положення військових шпиталів у відношенні до Червоного Хреста. "Хіба ранені не однакові?" — питали мене. У Петрограді трудніше було щось добути, але все ж завдяки знайомству і там вдалося дещо захопити. Обвантажена пакунками верталася я, та не розраховувала, що прибуду до Варшави на саме польське Різдво. Трамваї не ходили, візників не було, і довелось мені наймати носіїв, що несли мої пакунки на другий кінець міста. Віддаль була велика, часу до відходу поїзду мало, та все якось уладилось і на ніч я була в Івангороді.

Прибула саме на час, бо за годину наш ешелюон рушив на нове місце призначення. Це була станція Травник на півдорозі між Холмом і Люблином. Тут ми простояли без діла до травня 1915 року.

У березні 1915 року досягла нас вістка, що батько Василя важко занедужав. Василь попрохав відпустки на три дні, щоб попрощатись із батьком, але йому відмовлено. Тоді Василь вирішив поїхати самовільно: "Якщо б праця була, а так сидіти без діла в свідомості, що може ніколи вже батька і не побачу, занадто гірко".

Ця поїздка стала початком поважних непорозумінь. По закону можна було давати санітарам відпустки, але так, щоб це не переступало чотирьох відсотків усіх. Вони прохали мене вести цю чергу. Часто вони самі попереджали мене, щоб я зробила позачергову заміну для когось, у кого жінка родить чи дитина хвора. Словом, вони вірили мені і я їм.

Був у нас один санітар єврей, що мав саме їхати у відпустку тоді, коли занедужав батько Василя. Він і поїхав. Коли Василь повернувся зі своєї поїздки, не застав згаданого санітара. Проминув його термін, проминув і другий, а його все ще не було. Це був перший випадок порушення дисципліни, і Василь

Продовження на обкладинці

США членки 78-го Відділу ім. О. Степанів зі Святославом і Ніною Караванськими. Стоять зліва направо: Зеня Луцька, проф. Марта Богачевська-Хомяк, Стефанія Дячок, Святослав і Ніна Караванські, Таня Нестерчук, сенатор Пол Сербейнс (дем. Мд), Тереса Соловій-Царик — голова 78-го Відділу СУА.

During the commemoration of Ukrainian Autonomy and Freedom. Present are members of UNWLA Branch 78 with Sviatoslaw and Nina Karawansky.

НІНА І СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКІ У КАПІТОЛЮ

З нагоди річниці проголошення Самостійності і Соборності України, Головна Управа і місцеве бюро УККА влаштувало 23-го січня 1980 зустріч з сенаторами і конгресменами. На цій зустрічі були присутні Ніна і Святослав Караванські.

Тому, що цього вечора президент Картер мав телевізійне звернення до громади США (State of the Union Adress), яке відбувалося у цьому самому будинку, а теж через турботи з Афганістаном, велике число сенаторів і конгресменів трийшло на цю зустріч і майже кожний з них коротенько промовляв, а всі присутні, які оточили їх слухали уважно й били браво, особливо коли деякі з них пробували сказати декілька слів по українському.

Ніна Строката Караванська декілька разів забирала голос. Перекладачами були: Юрій Нестерчук, Таня Нестерчук, Марта Кічоровська і Теодор Царик.

Вечір був приємний і на думку багатьох був однією з найбільш успішних українських імпрез у Конгресі.

Тереса М. Царик

НЕБУДЕННА ІМПРЕЗА 1-ГО ВІДДІЛУ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

В погідний, осінній день 10-го листопада 1979 року, 1-ий Відділ СУА відбув небуденну імпрезу, а саме святочне прийняття нових членок. Слідкуючи за вказівками конвенції, та дбаючи про ріст організації, 1-ий Відділ зумів приєднати за останній рік 10 нових членок, а ними є: Лідія Баранська, Анна Лаба, Катерина

Лехіцька, Маріянна Задоянна, Анна Кизима, Ольга Кузьмин, Юлія Росцішевська, Марія Сисак, Марія Старостяк, Марія Шарабура. Голова Лідія Магун теплими словами привітала їх та подала короткі інформації про працю і завдання організації СУА, вказуючи, що вложений труд і жертва, дають моральне задоволення і духову насолоду та відпруження після буднів. Причепила кожній новій членці

відзначку СУА і китицю квітів, та побажала в здоров'ї і силі спільно працювати. Після цієї церемонії, усі присутні засіли до святково накритих столів, прибраних квітами, а господарська референтка Дуня Кріль з допомогою декількох пань подали вечерю. В дружній атмосфері членки довго весело забавлялися, свідомі того, що у взаємній співпраці в Відділі можна вчинити багато шляхетних і корисних діл для добра нашої організації, для добра нашої дорогої батьківщини.

Лідія Магун
голова 1-го Відділу СУА

Зліва направо сидять голова 1-го Відділу СУА Н.Й. Лідія Магун, нові членки: Анна Кизима, Ольга Кузьмин, Марія Сисак; стоять: Лідія Баранська, Марія Шарабура, Анна Лаба, Юлія Росцішевська, Марія Старостяк. Бракує Маріянна Задоянна і Катерина Лехіцька

New members of UNWLA Branch 1 in New York.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Осипа Гусара, брата нашої членки Управи Марії Турко складаємо на Український Музей в Нью-Йорку

79-ий Відділ СУА в Бостон, Масс.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої **Марії Григорців** — Мами Іванни Головатой складають на Український Музей **д-р Стефан і Олена Войтовичі** — 50.00 дол.
Марія Дорожинська 20.00 дол.

Замість квітів на могилу бл.п. **Іванни Мартинюк** складаємо на Український Музей 25.00 дол. Невістці, членці Окружної Управи СУА і д-рові Євгеніві висловлюємо щире співчуття.

Окружна Управа Огайо

Щиро дякуємо
Дарія Байко
адміністратор

Вісті з Централі

З'їзд ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ

З'їзд голів Округних Управ відбудеться в Нью-Йорку 17-18-го травня 1980 р.

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ СПОНЗОРІВ

Всіх спонзорів, які бажають продовжувати оплати стипендій на 1980 шкільний рік для своїх минулорічних стипендістів, просимо вплачувати чеками відповідну суму в можливо якнайскорішому часі на стипендії до Південної Америки (Бразилія і Аргентина), бо в березні починаємо виплати стипендій, бо тоді там початок шкільного року. Стипендії для середньошкільників є 150 дол. для студентів вищих шкіл 200 дол. річно.

Звертаємося також до всіх хто бажає допомогти українській молоді, уфундувати стипендії, або скласти пожертви на Стипендійну Акцію США — бо "Віра без діл є мертва".

Чеки прошу виставляти на Союз Українок Америки на адресу касирки Стипендійної Акції Ірени Качанівської:

UNWLA
c/o Irene Kaczaniwska
4831 N 12th St.,
Philadelphia, Pa. 19141

Всі пожертви можна відчислити від податку. Союз Українок дістав податкове звільнення.

У всіх справах стипендій, з виїмком посилки чеків, прошу звертатися **безпосередньо** до референтки Суспільної Опіки Гол. Управи США Теодозії Савицької.

Адреса
Teodosia Sawycka
134 Leah St.,
Utica, N. Y. 13501

МІЖОКРУЖНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Цілоденна, міжокругна, організаційна конференція Округ Південного і Північного Нью-Йорку відбулася у Вотервліт, Н.Й. 4-го листопада 1979 р. Конференцію, в якій взяли участь 32 союзнянки, підготувала голова Округу Південного Нью-Йорку Теодозія Кушнір.

Програма:

1. Стан членства та плани на майбутнє — Ірина Кіндрачук, організаційна референтка США.
2. Проблема організування українських жінок, Іванна Мартинець, голова Округу Північного Нью-Йорку.
3. Скільки чи якість — Марія Крамарчук, голова 47-го Відділу США, Рочестер, Н.Й.
4. Молоде жіноцтво в організації, — Таня Дурбак, голова 99 Відділу США, Вотервліт.
5. Оживлена дискусія.

СПИСОК ОСІБ, ЯКІ ВПРОДОВЖ 1979 Р. ЗЛОЖИЛИ СВОЇ ДАТКИ НА СТИПЕНДІЇ ДО ЄВРОПИ ЧЕРЕЗ 28-ИЙ ВІДДІЛ США, НЬЮАРК Н.ДЖ.

Василь Гнатів (Базар)160.00 дол.
Степан Гук120.00 дол.
інж. Михайло Плешкан120.00 дол.
Секція Дружин Лікарів при Лікарському
Тов. в Нью-Йорку120.00 дол.
Лідія Грабарчук116.00 дол.
Членки 24-го Відділу США в Елізабет165.00 дол.
Слава Гнатів50.00 дол.

Разом **851.00 дол**
Софія Андрушків
Член Комісії Сусп. Опіки США для стипендій в Європі.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ США ВПЛАТИЛИ В СІЧНІ 1980 Р.:

01.00 дол.:
Григор і Анастасія Мисишин, Спрінгфілд

200.00 дол.:
Організація Оборони Лемківщини, Відд. 11 Вотервліт-Коговз-Трой

По 150.00 дол.:
д-р Н. Теребус Кмета, Йонкерс, Олена Площанська, Кліфтон, 93-й Відд. США, Гарфорд, 19-ий Відд. США, Трентон.

По 100.00 дол.:
Володимир Батринчук, Честер, д-р Ірена Н. Гребеняк, Лавдонвіл, Мирослав і Люба Прокоп, Нью Йорк, Люба Мосевич, Джерзі Сіті.

Разом 1.401.00 дол.

Ірина Качанівська

Постановлено доложити усіх зусиль для переведення успішної акції за приєднання членства до США.

На весну 1980 р. запланована міжокругна організаційна Конференція в Клівленді, Огайо для Округ: Дітройт, Чикаго і Огайо.

На осінь 1980 р. заплановано міжокругну організаційну конференцію у Філадельфії, Пенн. для Округ: Нью-Йорк, Філадельфія, Нью Джерзі, Нова Англія.

Прохаємо у кожному Відділі переводити одні сходини на організаційні теми, улаштувати округні конференції, або семінари, та підготувати і заохотити ширше членство та гостей до участі в міжокругних конференціях.

Ірина Кіндрачук
організаційна референтка
Головної Управи США.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXII РІК ВИДАННЯ

ЛЮТИЙ 1980

ЧИСЛО 2

ПРОГРАМА СВІТОВОЇ ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Світова Жіноча Конференція, що відбудеться в днях 14-30 липня 1980 р. у Копенгагені, Данія, буде поділена на дві частини. Одна буде обговорювати осяги Світового Плянну Акції на п'ять років і найближчі його завдання, а друга буде займатися становищем жінок у Південній Африці під кутом "апартеїду" і заходи в їх обороні.

Завдання Світового Плянну Акції є зібрані в 14 точках. З них вибираємо кілька, щоб з'ясувати їх суть.

— Можливості праці для жінок збільшилися. Треба змагати до повного усунення дискримінації жінок на ринку праці.

— Домашня і добровільно громадська праця жінки ще не є належно оцінена. слід змагати до належного признання її ваги.

— Праці жіночих організацій слід признати рівнорядне місце з робітничими, виховними і професійними установами.

— Змагати до розвитку сільської технології, надомної праці, сучасних посібників і дитячих садків, щоб облегшити тягар праці сільських жінок і вбогого населення міст.

Дальше розглянено справу "апартеїду" і його умовин. Це є програма расового двоподілу, що його застосовує уряд Півд. Африки. Цьому вже довгі роки

ставлять завзятий опір місцеві мешканці. Поміж жертвами цієї боротьби є багато жінок і дітей. Світова Жіноча Конференція хоче розглянути політичні й економічні наслідки "апартеїду".

Не-урядові організації (Н. Дж. О.) постановили зорганізувати — при співпраці жіночих організацій Данії — ще один осередок нарад. Тоді коли вище згадана програма буде розглядатися на Світовій Жіночій Конференції з участю офіційних делегаток різних країн, то в меншому приміщенні буде відбуватися ФОРУМ, з подібною тематикою. Але учасницями ФОРУМ-у будуть представниці різних організацій. Кожного вечора зреферують на ФОРУМ-і перебіг нарад Світової Жіночої Конференції. До того учасниці ФОРУМ-у займатимуть становище. Це буде — так би мовити — громадський відгук на офіційні пляни й ухвали.

Комісія Зв'язків СФУЖО під проводом Олени Процюк уже опрацювала плян нашої участі у цьому світовому з'їзді. До офіційної Конференції матимемо лиш обмежений доступ. Але наша участь у ФОРУМ-і може бути помітна, а також поза залами нарад напевне зможемо себе проявити. Головною передумовою нашого успіху є те, щоб у делегації українського жіноцтва панувала єдність, як у плянуванні, так і виконанні завдань.

РЕФЕРЕНТУРИ Й КОМІСІЇ

Ці допоміжні клітини, що діють у кожній організації, мають велике значення для розвитку кожної ділянки праці. Вони дають можливість праці в невеликому гурті і це оправдується для певних завдань. Їх діяльність може бути різна. Часом опрацюює якийсь один проект, знов деінде переводить досліди, або лиш координує роботу.

Побудова СФУЖО розрізняє два роди таких клітин, а саме референтури й комісії. Референтура в загальному розумінні — це ділянка праці, за яку відповідає референтка. Згідно зі статутом СФУЖО — це має дещо йнакше значення. Референтура СФУЖО — це збір референток складових організацій однієї ділянки, що її провадить референтка СФУЖО. Наприклад Анна Марія Баран, організаційна референтка СФУЖО, запросила до своєї референтури організаційних референток 20-ти складових організацій. Тому, що вони живуть і діють на різних континентах — їх зв'язок є тільки листовний. Але всеж вони

працюють усі в одній ділянці, можуть поділитись досвідом і допомогти, коли того потрібно.

Комісії, що діють при референтках, є клітинами іншого роду. Це невеликий гурт осіб, що живуть в одній місцевості, сходяться і спільно виконують якусь працю. Наприклад Фінансові Комісії СФУЖО в США й Канаді мають за собою шлях, багатий в осяги і проекти. Щоб назвати тільки один із багатьох — то встановлення членок-прихильниць у Канаді і Баль Української Преси в Америці. Існують ще інші комісії, як організаційна (недавно заснувалась у Вінніпегу), програмова в Чикаго, народнього мистецтва в Едмонтоні, виховна в Торонто, зв'язків у Нью-Йорку, суспільної служби в Чикаго. Всі вони тісно співпрацюють із референткою, допомагають їй у праці або розробляють якийсь проект. Буває не раз, що комісія виконує до певної міри працю референтки, коли цей пост хвилино не обсаджений. Наприклад у відсутності пресової референтки при СФУЖО діє Пресова Комісія, яка виконує певні завдання цієї референтури.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ДІТЕЙ В'ЯЗНІВ

На закінчення Українського Року Дитини Екзекутива СФУЖО опрацювала ділову записку про різні випадки переслідування дітей політ-в'язнів в Україні. Опиралась при тому на свідченнях недавно прибулих з України Надії Світличної і Раїси Мороз, які вони зложили в часі Сахаровських Переслухань 29-го вересня 1979 р. у Вашингтоні. Цю ділову записку зложено в грудні 1979 р. в Під-комісії "Права Дитини" при Комітеті Міжнародного Року Дитини в Женеві. Відбитки цього огляду розіслано до різних виховних і гуманітарних організацій у вільному світі.

ДОСЛІДИ ВИХОВНОЇ КОМІСІЇ СФУЖО

В Українському Році Дитини Виховна Комісія СФУЖО в Торонто під проводом Марії Долішної опрацювала дві анкети. Першою з них був запитник Світового Руху Матерів (М. М. М.) у Парижі про напрямні розвитку дитини від 0-3-ьох років життя. Анкету роздано і зібрано ще в 1978 р., але щойно недавно Марія Долішна опрацювала її для Міжнародних Днів М. М. М., що відбулися 15, 16-ого січня 1980 р. у Парижі. Другу анкету Виховна Комісія висунула, як свій проект. Нею опитувано молодих батьків про те, якою є розговорна мова в родині і як діти сприймають двомовність, в якій виростають. Це цікавий причинок до справи живання української мови у молодих подружжях.

"ЖІНКА В НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ ПРОФЕСІЇ"

Під таким заголовком відбувся 3-го листопада 1979 р. у Нью-Йорку панель, заініційований і переведений Товариством Українських Інженерів Америки. Доповідали пп. інж. Дарія Мосора-Франкен, мгр. Ганна Квітка, мгр. Ольга Повзанюк. Модератором був інж. Євген Змий. Це вже вдруге, що Т-во Українських Інженерів успішно проводить дискусію на теми жіночого руху й причинюється до насвітлення деяких його сторінок.

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНКИ

Через канадську пресу перейшла вістка про відзначення Євгенії Пастернак, директорки Пансіону ім. Івана Франка в Торонто. Біографічний Інститут А. В. І. у м. Релій у Півн. Каролайні, США поміщує у своїх біографічних публікаціях життєпис людей, що мають заслуги серед своєї громади. Отже поміж видатними діячами науки, мистецтва, економіки й релігії вперше знайшовся життєпис українки.

Євгенія Пастернак уже довгі роки очолює Пансіон ім. Івана Франка в Торонто, а тепер працює над розбудовою філії того Пансіону в місцевості Міссісага біля Торонто.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Зеновії Левицької**, членки Гуртка Книголюбів у Чікаго, пересилаємо 10 дол. на пресовий фонд бюлетеню "Українка у світі"

Анна Білинська
голова

Замість квітів на могилу **бл. п. Ірини Прокоп** складаю 25 дол. на пресовий фонд "Українки у світі"

Марія Фіглюс,
Віт Рідж, Кол.

РІЗНІ 25-ЛІТТЯ

Тижневик "Наша Мета" в Торонто вміщує сторінку Ліги Українських Католицьких Жінок Канади. Перше її число появилось у січні 1955 р. Сторінку редагувала відома громадська діячка і видатний педагог Іванна Петрів, що була в один час також виховною референткою СФУЖО. Вона провадила її до 1969 р., коли відійшла у вічність. Пізніше перебрала редагування Ярослава Винницька, яка провадить її вже 10 років. Сторінка подає цінні відомості з життя ЛУКЖ а також порушує загально-українську тематику. Вітаємо нашу складову організацію з цим досягом.

При Об'єднанні Українців Вашингтону існує вже 25 років Жіноча Секція. 15-го вересня 1979 р. вона відзначила своє 25-ліття врочистим бенкетом. Із короткого звіту з діяльності довідуємось, що Жіноча Секція має гарні успіхи, а саме — видання англійського довідника про Україну, влаштування різних виставок, спонзорування театральних вистав Студії Ліді Крушельницької і багато інших. У програмі бенкету взяли участь Надія Світлична й Уляна Любич. Жіночу Секцію очолює тепер Ольга Масник.

ПОДІЯ ГІДНА УВАГИ.

Розалія Картер і Марія Дозорська

З нагоди 50-ліття Демократичного Жіночого Клубу в Ірі, Па. що відбулося в Гілтон-готелі 27 вересня ц.р. завітала до Ірі пані Розалін Картер, дружина президента Америки, Джімі Картера. В цій урочистості взяли участь вісім членок СУА, Відділ 116 в Ірі, Па.

Після церемонії привітів й промов, пані Картер підходила до столів, подавала руку та обмінювалася з гістьми кількома словами.

Культурно-освітня референтка нашого Відділу Марія Дозорська представила членок Союзу Українок пані Розалін Картер та в імені української громади в Ірі висловила подяку президентові Америки, Джімі Картерові за його старання, про Права-Людини в Україні і в цілому світі.

Пані Картер відповіла: Дуже дякую, я перекажу йому це є дуже важливе в його праці.

культурно-освітня референтка
Марія Дозорська

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL XXXVII

FEBRUARY 1980

No. 2

EDITORIAL

LOVE AND RESPONSIBILITY

The tragic death of two women has made February "the month of the heroines." Olha Basarab, who died in February 1924 in Lviv, and Olena Teliha, who died in February 1942 in Kiev became symbols of heroism. Two different women — different in generations, personalities, upbringing, interests, professions. What they had in common was their love of their country, their feeling of responsibility for its fate, and the subservience of their life to its needs.

They were not the only ones. In addition to them, one would have to mention the names of many others — some already deceased and others who did not die for their country but who out of a sense of responsibility carried and continue to carry the heavy burden of life. Some carry it in jail cells and prison camps. Others carry it in circumstances of freedom. For there exist everyday heroines who daily choose the road of opposition rather than taking the path of least resistance. Besides those whose names are familiar to us, how many others are there who are unknown?

"Love of country" — is this just a fine phrase which sometimes moves one to tears? Are the outward expressions of this feeling — via demonstrations, speeches and songs — enough? Shouldn't there be tied to this feeling a sense of responsibility for one's actions, for conducting one's life according to the needs of a larger unit — one's country?

Of course, not everyone can be a hero or heroine. That is, not everyone should or can cross the limits of normal human resistance and tolerance of pain or pressure. But the money and knowledge of heroic deeds of others obliges each individual to a certain amount of effort, not just to loud words of praise and respect.

An essential part of love — if it is not just a short-lived emotion — is a sense of responsibility. This relates not only to love of country, but to love of parents and children and love for a beloved individual. Of course the expression of love, or actions resulting from a feeling of responsibility for the loved one, are determined by circumstances. An action which here in the free world is considered a normal, everyday occurrence — there in the Soviet system can be seen as a real achievement, sometimes even a heroic one.

It is easy, in our perhaps overly free society, to criticize the forms of protest in Ukraine. One must however first "put on their shoes" and only then postulate how and what to do in the struggle for freedom in a country where artistic creativity or even the use of one's native language can be considered a crime against the regime.

Our task should be to support every expression of the fight for freedom; to help those who in the name of freedom put their life's achievements and their own and their families' safety on the line. Should we begin to nourish our own variety of patriotism that is in fact cut off from our native land? Or rather, should we try to understand those paths which our brothers and sisters in Ukraine have chosen? They await and need our support. And who if not we should try to understand and help them?

transl. by A.H.S.

NINA STROKATA KARAWANSKA VISITS THE UNWLA

On January 24, 1980, Sviatoslaw and Nina Karawansky visited with the UNWLA. UNWLA President I. Rozankowska introduced the visitors, after which all present got a chance to exchange feelings and ideas.

It was a pleasure seeing the Karawanskys. There was little time for extensive discussions; there will be time enough for this when the Karawanskys are rested and adjusted to their new life. They life their beloved homeland regretting their inability to help her.

Mrs. Nina gladly told us about the Ukrainian political prisoners, about the special binds among their families. Somehow, with a common feeling, a common loss, a common "spirituality" that binds them all closely together, these people manage the impossible. Somehow, they manage to get news of what is really going on in the Ukraine back to us and ask for our help. Ukrainians in the free world should support and help their fellow Ukrainians in any way possible.

It was difficult parting with our guests. Through their short visit, they filled us with strength and humility and renewed our resolves to work for all that is truly ours.

Due to circumstances beyond the control of the editors, the continuation of Motria Kushnir's "Double Vision" will be printed in the next issue.

ALLA HORSKA

A. Horska during a trip around Ukraine. Алла Горська

Alla Horska was a courageous artist whose art reflected an independence from current trends imposed on writers and artists by the Soviet regime. The stained glass window depicting Taras Shevchenko which Horska created together with Opanas Zalyvakha was brutally destroyed and Horska herself was murdered. Her body was discovered in a cellar on Dec. 2, 1970. Nadia Svitlychna in her article on page 2 remembers Horska as a prominent personality who was destroyed by the regime.

Graveside of A. Horska. From left: N. Svitlychna with her son Jarema, M. Kocubynskyj with his daughter Tania, Z. Genyk-Berzozovska from Prague, E. Sverstiuk.

На могилі Алли Горської 1971 р. зліва Надя Світлична із сином Яремою, Михайлина Коцюбинська з дочкою Танею, Зіна Генік-Березовська з Праги, Євген Сверстюк

LEARNING "MERESZKA" OPENWORK

In the January issue we introduced one form of Ukrainian openwork, called "mereszka", and its simplest form, called "prutyk". This month we show how to execute the mereszka pattern known as "twin-posts" which is the openwork part of the design shown in January's issue. Before doing mereszka, we strongly recommend stretching your fabric on an embroidery hoop.

In order to properly understand the graphics (figures 1-6), the lines which create the grid must be seen as the threads of the fabric (called ground) on which we embroider, and the spaces are the holes between the threads of our fabric.

In preparing to do the mereszka, we must first secure its ends. This is done by satin-stitching over three threads of ground-fabric for a height of 12 stitches (fig. 1 & 2). This securing stitching is called "za-kreep-ka". When both ends are thus secured, we cut and pull out one

lengthwise (horizontal) ground-thread at both top and bottom (cutting them just at the "zakreepka") and then embroidering "prutyk" as shown in fig. 2. When these are done, we must cut the central five lengthwise ground-threads (compare fig. 2-3), placing the blade of our scissors near the "zakreepka", but taking great care not to injure the securing stitches, and not to cut the ground-threads on which we embroidered "prutyk". Once those 5 threads are cut and pulled out, we anchor the end of our white embroidery thread (under the stitches of the bottom "prutyk", or under the "zakreepka", and proceed to wind around the first group of three ground-threads, called "chysnytsia" (this term defines 3 ground-threads which are treated as one unit). Having tightly wound around the first chysnytsia to half its height, we catch the second chysnytsia (fig. 3) and proceed to weave the embroidery thread between the two as shown in fig.4, pulling the two together.

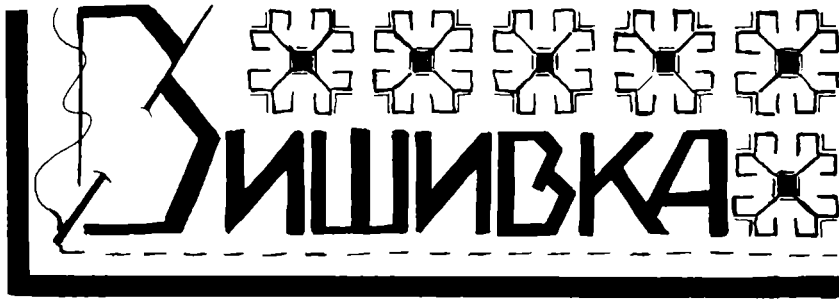
Now, carefully follow the working embroidery thread in figures 4 and 5, and notice the two windings around the top

"prutyk" in fig. 5. Then, emerging on the far side of the third chysnytsia (fig. 5), wind downward on it to its mid-point, and then weave the free part of the 2nd chysnytsia together with the 3rd (similar to what was done in fig. 3-4), thus creating the "twin-post" shown in fig. 6. Here we have also shown the further work of the needle going to the starting point of the next "twin-post". [Then repeat from fig. 3]

In last month's illustration of the embroidery design, the "twin-posts" mereszka is shown in such a way, that the black ovals (and the black central area) are the air spaces between the "twin-posts", and the small black triangular shapes are the spaces created between "chysnytsia"-s. Thus the white shapes between the black ovals represent the interwoven "twin-posts".

This design is interesting because of its combination of openwork with a cross-stitch pattern. It is very amenable to modern use, and can be done for the Ukrainian Museum's Shop in New York.

See next page T. D. O.

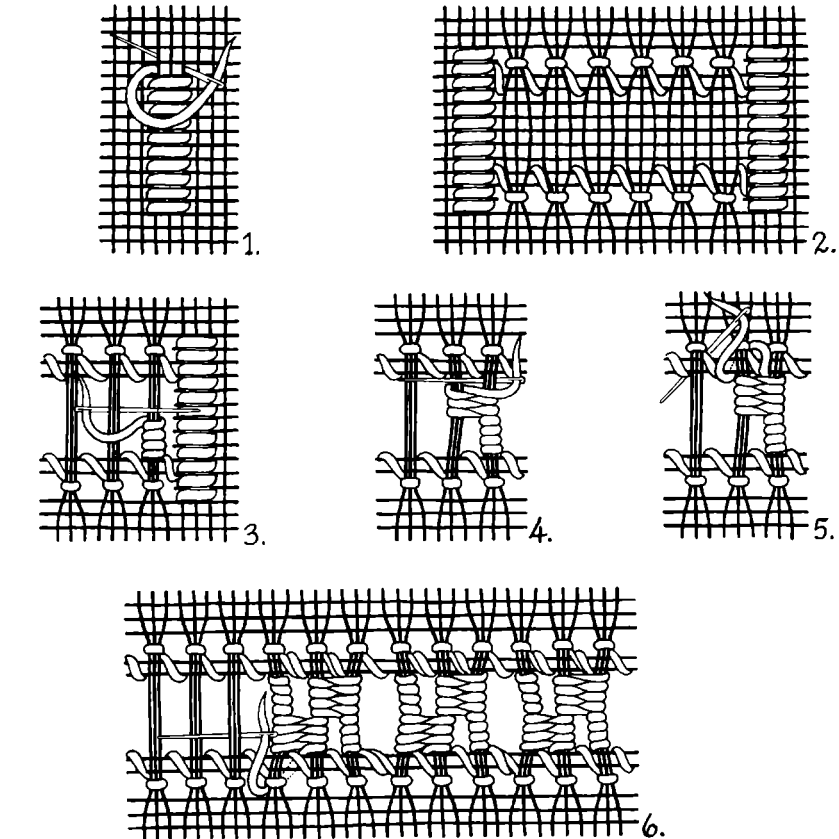

ПІЗНАЙМО УКРАЇНСЬКУ МЕРЕЖКУ

У попередньому числі ми подали опис мережки "прутик", яка становить собою підставу до різних форм української мережки. Тепер приступаємо до дальшого опису мережки, показаної на серветочці в попередньому числі. Взірець цієї мережки зветься "подвійні стовпчики". Спосіб їх виконання зовсім "завиванням". До цієї праці корисно натягнути полотно, на яким будемо вишивати, на дерев'яне колісце.

Щоб добре зрозуміти рисунки, найперш хочемо усвідомити наших читачок, що чорні лінії, які творять сітку, представляють нитки полотна. Порожнє місце між ними — це дірка поміж нитками тканини.

Щоб приступити до мережки "подвійні стовпчики", треба найперш вишити "закріпки", себто обкинути настилом кінці мережки. Закріпки повинні охопити по три нитки вширш, а сягати 12 стібів висоти. (Гл. рис. ч. 1 і 2). Коли вже вишиті закріпки з обох сторін наміченої мережки, витинаємо і витягаємо одну поздовжню (позему) нитку вгорі і внизу при самому краю закріпки і виконуємо мережку "прутик", як показано на рис. ч. 2. Коли це все закінчене, приступаємо до виконання подвійних стовпчиків. Дуже уважно треба протягати (зараз при закріпках) поздовжні нитки (їх є 5 на рис. 2), які знаходяться поміж прутиками. Треба вважати, щоб не протягти ниток полотна, на яких закріплені прутик, як також не підтягати вишивальної нитки, яка становить закріпку. Витягнувши і витягнувши тих 5 ниток полотна з-поміж закріпок, приступаємо до праці, яка зілюстрована рисунком ч. 3. Закріпивши кінець вишивальної білої нитки (під закріпкою, або під стібами допішнього прутика) завиваємо першу чисницю (чисниця, це три нитки полотна, яких трактуємо як одиницю). Обвиваємо

цю чисницю до половини її висоти, міцно стягаючи нитки чисниці, і захоплюємо вишивальною ниткою слідувачу чисницю, як це показано на рис. 4, стягаючи їх. Щоб перейти до чергової чисниці, треба витягнути голку з ниткою між уже завиненими двома чисницями, як показано на рис. 4. Тоді, як показано на рис. 5, перетягаємо вишивальну нитку поза верхній прутик двічі і, витягнувши нитку по дальшій стороні третьої чисниці, починаємо обвивати цю третю чисницю подібно, як завивали першу чисницю на рис. 3. Одинока різниця, що завиваємо ідучи згори вниз, а на рис. 3 ішло завивання знизу вгору. Дійшовши до половини її висоти завиваємо

третю чисницю разом із другою подібно, як було на рис. 4, витворюючи тим подвійний стовпчик, як показано на рис. 6. Тут показаний також перехід від одного "подвійного стовпчика" до чергового в такий спосіб, що нитка переходить під спід прутика до сусідньої чисниці. (Тоді повтори від рис. 3.)

На рисунку зору в попередньому числі треба розуміти там зілюстровану мережку в такий спосіб, що чорні

овальні місця (як також чорна кругла середина) представляють порожнечу між подвійними стовпчиками, а чорні трикутники це є порожнє місце між чисницями. Ясні лінії зображують саму мережку "подвійні стовпчики".

Ця мережка належить до числа "безчисних" мережок. "Чисну" мережку покажемо в одному з дальших чисел.

Взір є цінний тим, що в ній непрозора вишивка хрестиком получена з мережкою. Така композиція є добре пристосована до сучасного побуту. Цей зразок може бути виконаний на серветці для крамнички Українського Музею у Нью-Йорку.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

СОЛОДКЕ ДРІЖДЖЕВЕ ПЕЧИВО

ПІДСТАВОВЕ ТІСТО: ДЛЯ
МАКІВНИКА, СИРНИКА,
ЗАВИВАНЦЯ З ГОРІХАМИ ЧИ
ЦИНАМОНОМ

2 торбинки сухих дріжджів
1/2 чайної ложечки цукру
1/4 горнятка теплої води
1/2 горнятка молока
1/4 фунта (lb) масла
3 1/2 горнятка просіяного борошна
(муки)
1/2 горнятка цукру
1 чайна ложечка соли
3 яйця
1/2 горнятка квасної сметани
1 чайна ложечка ванілі

Дріжджі розвести у воді з 1/2 чайної ложечки цукру.

Підігрівати молоко з маслом, щоб масло стопилося, охолодити до літньої температури.

Просіяти 2 горнятка борошна з цукром і сіллю до великої миски, долити туди молоко з маслом та розведені дріжджі. Добре разом розбити. Додати яйця, сметану і ванілю та знову бити. Накінець додати решту борошна, та ще з 5 хвилин бити поки вийде зовсім гладке тісто.

Накрити тісто полотняним платком та поставити в теплому місці. Як об'єм тіста подвоїться, знову його добре вбити (великою дерев'яною ложкою), накрити і знову залишити нехай підростає.

Коли в друге об'єм тіста подвоїться ще раз бити його кілька хвилин, тоді обчистити стіни миски, накрити щільно та вставити до холодильника до наступного дня.

На другий день поступаємо з тістом згідно з приписом який відповідає тому що хочемо мати. Наприклад:

ЗАВИВАНЕЦЬ ДО КАВИ

На посипану борошном стільниці вигортаємо все тісто та легко обкачуємо його в борошні (місити тіста вже не можна). Розкачуємо валком від середини до країв на глибину 1/2 інча, посипаємо мішанкою 3/4 горнятка цукру та 1 1/2 ложки цинамону. Звиваємо від себе як завиванець та укладаємо в 10" форму з "коминком" добре вимашену маслом. Тепер завиванець росте, поки не досягне берегів форми. Змащуємо молоком, або посипаємо крушонкою, яку приготуємо так:

3 ложки борошна
1/2 чайної ложечки цинамону
5 ложок цукру
3 ложки масла
Все разом в пальцях перетерти.

Завиванець печеться в нагрітій до 325° F печі, одну годину.

Проохолити його спершу у формі (10 хвилин) опісля на дротяній сітці.

ПИРІЖКИ З СИРОМ

1 фунт (lb) сухого коров'ячого сиру
1 жовток
1/2 горнятка цукру
1/2 чайної ложечки ванілі
Всі складники змішати і втерти разом.

Окремо змішати 1/2 горнятка цукру і 1 чайну ложечку цинамону. Білок легко збити.

Половину тіста з холодильника вийняти, поділити на куски завбільшки гольфого м'ячика. Кожний кусок окремо трохи помісити, зробити кульку, розтачувати до величини 3 інчів в промірі; накладати одну ложку начинки. Зліплювати над начинкою як звичайно зліплюємо пиріжки, мачати в білок, а потім в цукор та укладати на змащеному листі. Це саме повторити з другою половиною тіста. Нехай підростає 45

хвилин. Пекти в нагрітій до 325° F печі 25-30 хвилин. Охолоджувати на дротяній сітці.

МАКІВНИК

1 фунт (lb) маку
1 горнятко цукру
2 яйця

Мак сполокати, відварити і добре відцідити. Як проохолоне перемолоти 2 рази на машинці від м'яса. Додати цукор і яйця та разом втерти.

Тісто з холодильника поділити на дві часті. Кожну зосібна легко на стільниці перемісити, розкачати в прямокутники, наложити макову начинку (1 інч від берегів) звинути як завиванець. Положити на змащеному листі або дати в дві форми як на хліб. Коли маківники виростуть, змастити вбитим яйцем з одною ложкою води. Пекти у печі нагрітій до 325° F 45-50 хвилин.

Після спечення проохолджувати на дротяних підставках.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

41-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Річні збори 41-го Відділу відбулися 27-го січня 1980 р. з участю заступниці голови Окружної Управи Галини Царинник-Никіш. Вибрано нову управу в такому складі:

Голова — Марія Ганін, заступниця голови — Віра Савчин, секретарка — Наталія Вайда, касирка — Мирослава Белей. Референтки: організаційна — Галина Будил'як, культурно-освітня — Марія Ганін, суспільної опіки — Анна Дзівак, пресова — Наталія Вайда, господарська — Ольга Даундза, Контрольна Комісія: Ірина Гельо, Іванна Тимчук, Марія Нанашко.

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Відділ відбув річні збори 30-го січня 1980 р. Представницею Окружної Управи Нью-Йорк була Леся Гой

До нової управи ввійшли: голова — Євгенія Рубчак, заступниця голови — Катерина Коць, секретарка — Галина Гаврилюк, касирка — Стефанія Мацех. Референтки: організаційна —

Докінчення на обкладинці

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

(Лютий 1979 р. — січень 1980 р.)

Річний з'їзд Округи відбувся 25-го лютого 1979 р. Головою переобрано Наталю Даниленко. За звітний час відбуто 6 сходин Окружної Управи. Присутність членок ОУ і голів Відділів — не менше 80%. На кожних сходинах обговорено безліч питань.

Округа збагатилась новим Відділом, який заложено 24-го лютого 1979 р. Це Відділ ч. 67, головою якого стала Ірина Кушнір.

Округа стала меценатом Українського Музею. Заложений Округою курс народнього мистецтва продовжує працю. Число учасниць його дуже велике.

Заходами культурно-освітньої референтури ОУ і Гуртка книголюбів ім. Ліни Костенко влаштовано авторський вечір письменниці Ганни Черинь. Одночасно відбулася виставка творів мисткині Софії Лади. Вечір був дуже успішний. У висліді Округа вирішила перевидати дитячу книжку Г. Черинь "Щоденник школярки Мілочки". Задум здійснено. Видання, присвячене Рокові Дитини майже розійшлося. Належитья подяка жертводавцям на видання, які охоче відгукнулись на заклик.

Рокові Дитини був присвячений і виступ хору "Молода Думка" з Нью-Йорку у Музеї Мистецтва. Ініціатором цього виступу був 98-ий Відділ.

Подбала Округа і про старших. Референтка суспільної опіки склала листу одиноких старших жінок, що потребують моральної допомоги. Відділи взяли на себе обов'язок цієї допомоги.

В день іменин бл. п. почесної голови СУА Олени Лотоцької 3-го червня, союзянки молилися на Богослужбі і панахиді в церкві Царя Христа за спокій її душі.

У жовтні Округа взяла участь у триокружній конференції референток преси і зв'язків у Ньюарку. У листопаді культурно-освітня референтка влаштувала літературний вечір ред. Володимира Барагури з читанням його творів і доповіддю на болючу тему: "Чому Івась не читає".

Організаційна референтка Округи скликала сходи референток Відділів, на яких обмірковували справи приєднання членства, пожвавлення праці тощо.

Культурно-освітня референтка співпрацювала з іншими українськими жіночими організаціями міста в улаштуванні свята Жінки-Героїні. Вона запросила студію Л. Крушельницької з виставою "Дванадцять місяців" до Філядельфії.

Референтка зв'язків є постійно в контакті з американськими організаціями: у травні — наша участь в імпрезі організації "Жіночий Шлях"; у червні — в чайному прийнятті президентки Федерації Жіночих Клюбів; у грудні — на полуденку Федерації.

Новий календарний рік — 1980-ий почали союзянки Округи веселою забавою. Улаштувала її референтура сус-

пільної опіки спільно з Товариством українських купців та підприємців. Прибуток з неї призначено на потреби суспільної опіки.

У звітному часі два Відділи Округи відзначили довгий шлях своєї праці — п'ятдесятилітні ювілеї 41-го Відділу у жовтні і 48-го в листопаді. 54-ий Відділ відзначив своє двадцятиліття.

Наближаємось знову до річного з'їзду; клопочимось, як краще підготувати XIX Конвенцію СУА, бо ж нам припала честь вітати делегаток її у центрі нашої Округи в травні 1981 р.

Г. Ц-Н.

13-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. УЛЯНИ КРАВЧЕНКО, ЧЕСТЕР, ПА.

(Звіт з діяльності Відділу за 1979 рік).

Голова Відділу Емілія Павлюк. Відділ нараховує 40 членок. Ширші сходи відбуваються щомісяця, за винятком серпня. На сходинах відчитувано й обговорювано об'їзники Централі та Окружної Управи.

Діяльність культурно-освітньої референтури:

Відчитано реферати з нагоди святкування Жінки-Героїні, Дня Матері і "Наше амбасадорство" — авторства Дарії Маркусь. З Окружної Управи були запрошені з рефератами А. Любинська та Л. Чайківська. Спільно з Музичним Інститутом влаштовано вечір, присвячений творчості композитора М. Леонтовича. Реферат про життя і творчість виголосив та ілюстрації, діяпозитиви і стереозаписи продемонстрував проф. Юрій Оранський. Відділ провадить Школу Українознавства.

Імпрезова ділянка: щорічно Відділ влаштовує спільно зі школою українознавства ялинку з програмою, яку виконують шкільні діти. Рік Дитини Відділ відзначив бенкетом, на який була запрошена Раїса Мороз. Присутні мали нагоду прослухати доповідь Р. Мороз про сучасне життя, а зокрема про виховання дитини в Україні.

Зорганізовано поїздку на український фестиваль в Нью-Джерсі. В літню пору влаштовано пікнік для членок Відділу та їх родин в городі членки О. Бейби. Всі були задоволені.

Мистецька ділянка: великодню виставку влаштовано у Вайднер Університеті та в Лейді оф Енджел Каледжі. Відділ брав участь в інтернаціональному показі писанок, який відбувся в Беніямін Френклін готелі у Філядельфії. На цьому фестивалі Відділ одержав перше місце. Закуплено дві українські сорочки, привезені з України для Українського Музею в Нью-Йорку. Відділ став меценатом Українського Музею.

Референтура суспільної опіки:

несе моральну і матеріальну поміч старшим, хворим та самотнім. Переведено збірку на родини дисидентів. Відділ

уфундував стипендії на суму 200 дол. для українських юнаків у Бразилії. П'ять членок висилають стипендії приватно. Вислано пачки з одягом до Бразилії та Європи. Відділ матеріально підтримує Школу Українознавства. В справі політв'язнів членки вислали багато листів до президента США та до сенаторів.

Ділянка господарська:

щорічно Відділ влаштовує різдвяний базар, продаж великоднього печива. Цього року влаштовано продаж печива для фінансової підтримки Школи Українознавства. Господарська референтура приготує обіди на різні імпрези Відділу і тим підтримує Відділ фінансово. Фінансова референтура виконує всі обов'язки перед Централєю та перед Окружною Укравою.

Тамара Рац
пресова референтка

20-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори Відділу відбулися в березні 1979 р. На зборах вибрано головою Лідію Дяченко, яка похвалила працю Відділу.

Сходини Відділу відбуваються періодично і на них звичайно обговорюється справи, порушені в обіжниках Головної Управи й Округи та планується працю на майбутнє.

Відділ сповнив свій фінансовий обов'язок перед Централєю. Річну вкладку до Відділу піднесено до висоти 8.00 дол. Відділ тісно співпрацює з Окружною Управою і всіма Відділами Філядельфійської Округи. Членки Відділу брали участь у конвенціях, засіданнях і полуденках американських жіночих клубів.

У звітному часі відійшла у вічність заслужена членка, довголітній педагог, Надія Ішук, одна членка вибула, а дві нові включилися в працю Відділу.

В рамках культурно-освітньої референтури були зачитані три доповіді: "Олена Теліга" — Н. Пазуняк, "Валентин Мороз" — Л. Дяченко і "Оксана Мешко" — Є. Новаківська. На одних із сходин, поетка Міра Гармаш читала свої настроєві поезії, а мистець Роман Васишин висвітлював прозирки з подорожі по Іспанії.

На сходинах наша членка Марія Галій, яка брала участь у ювілейних святкуваннях у Римі з нагоди 40-ліття хіротонії Блаженнішого Патріярха Йосифа, цікаво звітувала про ці небуденні події.

В звітному році Відділ посилив працю суспільної опіки, бо заопікувався домом для старших у Буенос Айрес, Аргентина.

Відділ перевіз збірку для Валентина Мороза і його родини і для Українського Музею в Нью-Йорку.

В травні Відділ влаштував мистецьку виставку картин нашої членки Наталії Стефанів. Виставка мала великий успіх та принесла вдоволення мисткині і відвідувачам. Слово про малярку сказав мистець Петро Мегик.

В жовтні, з нагоди Року Української Дитини, відбулася заходами Відділу "Велика Дитяча Костюмівка", що пройшла з моральним і матеріальним успіхом. Забаву

відкрила голова Відділу, вітаючи численно зібраних дітей, батьків і гостей. Аранжером забави була Марія Касіян, яка при допомозі своїх асистенток Рومی Касіян і Наталки Ковалишин, проводила грами й забавами. В програмі забави, за яку відповідала культурно-освітня референтка Л. Бульба, взяли участь: Дора Горбачевська, голова Крайового Комітету Українського Року Дитини, танцювальний ансамбль "Волошки" під мистецьким керівництвом Зої Граур-Корсунь, Рената Чаплинська, учениця балетної школи Стефанії Антоняк-Чаплинської і піяністка Лідія Бульба. Окреме журі, в склад якого входили пані: інж. Л. Бурачинська, М. Харина, О. Санторе і мистець С. Рожок, признали три нагороди за найкращі костюми, а відзначили десять. Всі нагороджені і відзначені одержали дарунки від Відділу. Була також підготована фантова льотерія, що її перевела Катря Альфавицька. Під час забави грала оркестра "Кавалери".

Членки Відділу підготували буфет, що працював справно під проводом імпрезової референтки Ані Літинської.

Щоб затіснити товариський зв'язок між членками, Відділ влаштував "Новорічну зустріч" для членок, їх родин і запрошених гостей.

Деякі членки Відділу займають пости в управі СФУЖО, інші працюють в Гуртку Книголюбів ім. Наталени Королевої при Окружній Управі.

Марія Харина
пресова референтка

41-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

(Звіт з праці за 1979 рік)

Відділ нараховує 14 членок, з них кілька пасивних. Референтури: організаційна, культурно-освітня, суспільної опіки і господарська працювали досить живо. Сходини відбувалися щомісяця. На сходинах культурно-освітня референтка, або голова читали гарно підготовані доповіді, або статті про актуальні події або на різні цікаві теми. На сходинах відчитувано обіжники з Централі і Окружної Управи.

18-го лютого: реферат "Наше амбасадорство" Дарії Маркусь, культурно-освітньої референтки СУА прочитала голова Мирослава Белей.

14-го березня: доповідь культурно-освітньої референтки Марії Ганін "Тарас Шевченко скульптор і вірші".

29-го квітня: голова прочитала статтю "Велика українська громадянка — Наталя Кобринська".

20-го травня: доповідь культурно-освітньої референтки Марії Ганін "Значення озону в житті людини".

21-го жовтня: прочитано статтю Івонни Рожанковської "Завдання Окружних Управ СУА". Читала голова Мирослава Белей.

16-го грудня: доповідь культурно-освітньої референтки Марії Ганін "Подружжя Святослав і Ніна Караванські, бувші політв'язні, прибули до Америки".

10-го червня відбулося "бінго", а 17-го листопада

влаштовано базар для збільшення фінансів. 7-го жовтня відбулася у нашому Відділі небуденна подія. Ми відсвяткували наше 50-ліття. Відділ, один із піонерів, заснований ще в 1929-ому році під назвою "Товариство Українсько-Американських Горожанок". Членки Відділу бажали відзначити цей ювілей якнайкраще. Зійшлися запрошені гості. Голова, Мирослава Белей відкрила свято вітаючи представниць з Централі — заступницю голови СУА Христину Навроцьку і секретарку Марію Савчак, голову Окружної Управи Наталію Даниленко, представницю СФУЖО Лідію Дяченко, нашу піонерку Стефанію Вовчок, організаційну референтку ОУ Анну Любинську, сеньйорку Ангеліну Банах, представниць Відділів і гостей. Мовчанкою вшановано пам'ять покійних членок Відділу. За допомогою 10-го Відділу відспівано гімн Союзу Українок.

Секретарка Наталія Вайда з'ясувала різноманітну, невтомну працю Відділу протягом 50 років. Ціллю праці була допомога, спрямована туди, де і коли виникала потреба. Переведено численні збірки на різні цілі — організаціям і особам. Під час війни опіка над хворими, поміч матеріальна і моральна. Згадано всіх тих, що працювали і працюють.

Христіна Навроцька, заступниця голови СУА, теплими словами привітала Ювілей Відділу і підбадьорила, додаючи охоти до дальшої праці. Відділ одержав почесну грамоту з Централі СУА. Віра Бойко, в фортепіановому супроводі своєї сестри, відіграла скрипкове сольо — "Туркменська мелодія" Зноско Боровського. Голова 71-го Відділу, Євгенія Рубчак продеклямувала монтаж віршів, присвячених Україні.

Голова Окружної Управи Наталія Даниленко у своєму слові оцінила нашу минулу і теперішню працю. Під час перекуски прочитано привіти Відділів Філядельфійської Округи. Тепло вітали нас Лідія Дяченко від СФУЖО та Анна Любинська, організаційна референтка Окружної Управи. Піонерка, Стефанія Вовчок розказала свої спогади про заснування "Горожанок" і в жартівливій формі подала, як то було колись і як все змінилось.

Відділ старається продовжувати працю попередниць. Переводимо допомогі збірки, ходимо на імпрези других Відділів, платимо наші зобов'язання до Централі і до Окружної Управи СУА. Вислано передплату "Нашого Життя" "бабусі", складено пожертву на фонд політичних в'язнів і на Український Музей. Членки суспільної опіки відвідували хворих. Робимо всі заходи, щоб приєднати нових активних членок. Основою нашої праці є власні сили. Відділ, хоча тепер невеликий, але зробив усе, що тільки було у його спроможностях і ми горді з наших досягів.

Наталія Вайда
секретарка

43-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

(Хроніка за 1979 р.)

Відділ начисляє 68 членок. На загальних зборах у січні 1979 р. перевибрано головою Марію Татарську. У звіттовому часі відбуто 8 ширших сходин і 3 сходини управи. Всі зобов'язання до Централі вивірніано. На сходинах обговорювано обіжники з Централі та Окружної Управи. Культурно-освітня референтка Наталія Перфецька дбала про те, щоб на сходинах були відчитані цікаві доповіді.

11-го березня Стефанія Пушкар прочитала доповідь: "Сучасні потреби української дитини на нових поселеннях та потреба нашої громадської співдії для виховання і духового збереження її для власного народу".

7-го травня, інж. Лев Яцкевич прочитав про "Життя Альберта Айнштейна".

3-го червня Відділ вшанував довголітню членку Вікторію Маковську з її 80-літтям. Програму сходин-ювілею провадила Стефанія Кохановська. Вона прочитала гарне слово про ювілятку та вірш власного авторства, спеціально написаний з цієї нагоди. В приймній атмосфері пройшла ювілейна гостина.

10-го вересня Люда Чайківська прочитала коротку доповідь: "Ми, жінки сьогодні".

8-го жовтня проф. Лев Шанковський прочитав цікавий реферат про композитора Володимира Івасюка, любленого та популярного серед молоді України. Під час реферату проф. Лев Шанковський демонстрував музичні платівки пісень і модерної, але своєрідної українськими мотивами і мелодією музики Володимира Івасюка.

Імпрезові референтки — Надія Оранська і Лукія Гриців при допомозі управи Відділу, влаштували успішну виставку образів мисткині Софії Лади, в днях 11-го і 12-го травня. 8-го квітня відбувся продаж великоднього печива, а 9-го грудня "базар".

4-го листопада — реферат про Соломею Крушельницьку п. н. "Три Зустрічі" Сабат Свірської, прочитала Люда Чайківська.

2-го грудня — доповідь про "Архітектурне мистецтво України, а особливо Чернігова" на підставі книжки Логвина "По Україні", відчитала Наталія Даниленко, голова Окружної Управи СУА. Доповідь була ілюстрована прозірками з Чернігова.

Членки 43-го Відділу зорганізували при Окружній Управі Гурток Книголюбів ім. Ліни Костенко, до якого належить 6 наших членок і голова гуртка Марія Куземська. Вісім членок є в Окружній Управі.

Пресова референтка

48-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

(Хроніка за 1979 рік)

Відділ має 30 членок. Відбуває свої сходини що другу неділю місяця, крім вакаційного часу. На останніх сходинах 1979 р. вибрано номінаційну комісію на загальні збори 1980 р.

На сходинах читаємо обіжники з Централі і реферати. Радо виконуємо всі доручення Централі: збірки, льотерії, продаж бльочків на Український Музей тощо. Перевели збірку на листу для Надії Світличної і Валентина Мороза і передали до Централі. Не опускаємо літературних вечорів, що їх влаштовує Окружна Управа чи Гурток Книголюбів. Ходимо на імпрези других Відділів.

Наші членки ходили на курс української народної ноші і брали участь у показі народної ноші Анни Кульчицької з Чикаго, відвідували виклади в Філії УКУ та є дуже активними парафіянками церкви Царя Христа на Найставні.

Помагаємо нашій старенькій членці на Вознесінні. Заплатили "Наше Життя" для "бабусі" в Англії. Вислали пакунок з одягом до Бразилії. Надали телеграму до президента Дж. Картера з подякою за поміч у звільненні Валентина Мороза. На весні перевели продаж великоднього печива, святкували "Товариську зустріч", а восени Золотий Ювілей Відділу.

Катерина Михайлюк,
пресова референтка

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ

(Хроніка за 1979 рік).

В лютому референтка зв'язків написала листа до президента Картера і обох сенаторів стейту Делевер про нелюдське трактування в'язнів в СССР.

В лютому на ширших сходинах Відділу читала реферат про іконописання Алла Рудавська, мистецька референтка Відділу.

В березні відбуто зустріч з Н. Світличною. Настрій був дуже приємний, зала гарно прибранна, присутніх 120 осіб. Д-р Ю. Пазуняк перекладав доповідь Н. Світличної англійською мовою.

В березні відбуто святочні сходини з рефератом для вшанування Т. Шевченка. Підготовлено несподіванку — прийняття для почесної голови Відділу Ольги Гарванко з нагоди 75-ліття її народин. З тієї нагоди зложено 22.00 дол. на Український Музей.

Закуплено в Українському Музеї прозорки писанок і висвітлено їх у місцевій бібліотеці. Реферат про писанки виголосила Л. Гарванко, писання писанок демонструвала К. Гусак.

В квітні подаровано 60 кошичків із солодким та забавками інститутіві Дю-Понта для хворих дітей з нагоди Року Дитини.

В травні відсвятковано 20-ліття існування Відділу банкетом, на якому була присутня голова Окружної Управи Н. Даниленко.

В червні відбуто базар на "Маркет Стріт Мол" з нагоди т. зв. "Чаріти Фейр". Також у червні переведено на В. Мороза збірку, яка дала 352.00 дол.

В липні заплачено всі зобов'язання до Централі та на удержання "бабусі" в Німеччині.

В вересні запаковано і вислано до Бразилії 3 пакунки з уживаним одягом; оплату за висилку пакунків уфундувала М. Мурована.

В жовтні Відділ улаштував забаву з танцями. Дуже вдала імпреза, веселий настрій, зала гарно прибранна, дохід збагатив касу. На забаві розіграно виграш на керамічну лампу і вазу (квитки продавано від вересня), яку розмалював і подарував Відділові Мирон Гарванко.

В листопаді влаштовано вдалу виставку образів Л. Гуцалюка і Я. Гніздовського в домі д-ра і пані Рудавських. Тому, що виставка відбулася в приватному домі, вступ був лише за запрошеннями. Крім союзянок приходили запрошені чужинці і купували картини українських мистців. Виставку запроектувала і нею зайнялася мистецька референтка Відділу Алла Рудавська. Тому, що каса Відділу

досить значно збільшилася імпрезами, на ширших сходинах ухвалено вислати на Український Музей даток 500.00 дол. Ухвалено дати на пропам'ятну книгу про Лесю Українку у 100-річчя її народин 100.00 дол. і з нагоди Року Дитини вислати 100.00 дол. Українському Золотому Хрестові на приміщення дитини-сироти у літньому таборі.

На останніх ширших сходинах в листопаді зачитано реферат І. Рожанковської "Що це є Окружні Управи".

Відділ щомісяця відбуває ширші сходини та засідання управи, крім двох місяців в літі. Праця у Відділі проходить згідно з уложеним на цілий рік пляном, у дуже милих товариських відносинах та співпраці цілої управи під проводом енергійної голови Ліді Гарванко.

Ірина Щерба
секретарка

59-ИЙ ВІДДІЛ СУА, БАЛТІМОР, МД.

(Хроніка за 1979 р.)

(.)

*Син народивсь, а я мов не живу,
Гнию безкрило під трьома замками.
Столипінський вагон і на Мордву
Святий Петро важку відчинить браму.*

*Чи я одін? Йшли мільони нас
На Кос-Арал, за Солевецькі стіни.
Священним ім'ям сина України
Ввійшов у світ і наш малий Тарас.*

Рік 1979 — Рік Дитини. Облегшити долю дітей можна лише через об'єднану акцію всіх народів культурного світу.

59-ий Відділ поставив собі завданням викликати усмішку на лиці хоч кількох дітей, що їх батьки репресовані за оборону прав людини і українського народу. Ми знали про Тараса, Дзвінку з писань їх батьків. Про Лідочку, Славцю, Світляню, Оксану ми дізнались з інших джерел. Дехто з них, це вже юнаки і юначки. Ми рішили вислати речі в які одягаються їхні ровесники по всьому світі, щобто в більшості "джінси" і вітрівки. Разом шість посилок.

Чи ми викликали усмішку на їх лицах? Цього ми не будемо знати

Щоб оправдати американське прислів'я "філантропія починається вдома", Відділ закупив і подарував місцевій Школі Українознавства комплект "Україна в образах".

Для популяризації українського мистецтва, а також для здобуття фондів, потрібних для нашої праці, мали ми мистецькі виставки в Керрол Меншен і Вор Мем. Пляза, а також брали участь у весняному фестивалі в одному з визначних університетів нашого міста — Джонс Гопкінс. Восени брали участь в українському фестивалі.

У вересні влаштували ми вечір для відзначення 50-річчя українського літературного критика і поета І. Світличного. На цьому вечорі ми гостили сестру поета Надію Світличну і її двоє діток. Пожертви, зібрані на цьому вечорі, були призначені також на допомогу українським дітям.

На ширших сходинах у звітному періоді були виголошені такі доповіді:

"Негативи модерного світу і психотілесні недуги" мгр. М. Зобнів, "Найновіші події" — мгр. А. Булавка, "Підсумки року Дитини" — мгр. Л. Лемішка, "Резюме Сахаровських

Члени 78-го Відділу США у Вашингтоні присутні на Різдвяній зустрічі 17-го грудня 1979 р.

Members of UNWLA Branch 78 in Washington during a Christmas meeting on Dec. 17, 1979.

переслухань" — Н. Зінкевич.

В навічєр'я Нового року була зорганзована зустріч для членок з родинами.

Пресова референтка

78-ИЙ ВІДДІЛ США ім. О. СТЕПАНІВ, ВАШІНГТОН, Д. К.

(Хроніка з 1979 рік)

З перспективи часу 1979 рік показався досить успішним у житті Відділу. Ширші сходи́ни, або сходи́ни управи відбувалися регулярно щомісяця, Відділ організував або брав участь в імпрезах для ширшого громадянства.

27-го січня 1979 р. з ініціативи Відділу відбулася зустріч з Надією Світличною. Вечір відкрила голова Т. Царик, а модератором була проф. М. Богачевська-Хом'як. На вечір прибуло велике число зацікавленої публіки. Дохід зі вступів призначено на потреби Н. Світличної.

22-го березня культурно-освітня референтка О. Новосівська зорганізувала прогулянку союзянок до "Смітсоніян Інститюшен", "Мюзіум оф Нечурал Гісторі", де під прводом м'р. Е. Яросевича вони оглянули славу колекцію мінералів та дорогочінних каменів. Прогулянку закінчено спільним полуденком в ресторані музею.

24-го березня відбулася дитяча маскарада "Чародійні Шапочки". Декорацією залі зайнялася виховна референтка М. Базарко при помочі М. Слоневської та К. Кузьмич. Забавою проводила Н. Кормелюк. Діти грали різні гри, оглянули казку на прозірках і мали спільну перекуску. Буфет був під опікою господарських референток Д. Мелех і Т. Вітковицької.

18-20-го травня відбувся Міжнародній Фестиваль Північної Вірджинії. На фестиваль підготовлено мистецьку виставку, яку координувала М. Терлецька і харчовий кіоск, за який відповідала Д. Мелех. Члени управи дижурували при столиках. У розваговій програмі виступили дві групи молоді: ансамбль Юних Бандуристів Вашингтону під

керівництвом д-р І. Масника і танцювальний ансамбль "Лиман" з Балтіморе, керівником якого є О. Ласук; в окремії програмі виступив ансамбль Бандуристів Вашингтону теж під диригентурою д-ра Масника.

4-го червня Ширші сходи́ни й прощання М. Скасків, довголітньої членки-засновниці, голови й секретарки Відділу. Присутні побажали М. Скасків успіхів та всього добра у новому етапі життя в Глен Спей.

21-го липня Мистецька виставка в "Конститушен Гол" з нагоди Тижня Поневолених Націй, яку підготовила М. Терлецька.

29-го вересня Чайний вечір для союзянок та їхніх чоловіків у домі п-ва Цариків.

1-го і 15-го грудня Кулінарні курси "Різдвяні страви і печиво". До успішного переведення цих курсів причинилися А. Гаврилюк, С. Дячок, М. Кормелюк, О. Новосівська і Т. Царик. Доповідь С. Дячок про українські різдвяні звичаї переклала англійською мовою. О. Лев.

7-го грудня Третя з черги прогулянка була зорганізована культурно-освітньою референткою, цим разом до "Гілвуд" посілости "Марджорі Меріведер Пост". Тут можна було оглянути багато цікавих мистецьких речей: портрети, ікони, порцеляну, різні срібні та золоті вироби, переважно з царської Росії. Опісля знову був спільний полуденок.

17-го грудня Різдвяна зустріч для союзянок в допі п-ва Вітковицьких. С. Дячок прочитала гарний реферат про українські різдвяні звичаї. На ширших сходи́нах Відділу прослухано три цікаві доповіді: панства О. і В. Лев про купівлю і продаж домів, м'р. Е. Яросевича про мінерали та дорогочінні камені і Е. Процінської вражіння з подорожі до Риму.

Голова Т. Царик репрезентувала Відділ на зустрічі в литовській амбасаді 16-го лютого, на 25-літті Жіночої Секції Об'єднання Українців Вашингтону 15-го вересня, на державнім святі в лотиській легації 12-го листопада і на відзначенні 30-ліття діяльності д-ра Л. Добрянського, 8-го грудня.

При Відділі даліше існує світличка, яку провадить Н. Кормелюк. В шкільному році 1979/80 її відвідує 14 дітей. Програма навчання включає виступи на Святі Матері, закінченні шкільного року, святі Миколая та різдвяні зустрічі.

У 1979 р. референтка суспільної опіки С. Дячок збрала і вислала 6 пачок уживаної одежі до Бразилії й 3 пачки до Європи, як теж 50 дол. готівки. Зголошену стипендію до Бразилії мгр. Бойчука преслано до Централі СУА.

Відділ перевів дві грошові збірки на Н. Світличну і В. Мороза. Цього року теж започаткував коляду на Український Музей та потреби організації. З нагоди Міжнародного Року Дитини заплановано різдвяну зустріч на 20-го січня 1980 р.

Христина Пацлавська
пресова референтка

88-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. КНЯГІНИ ОЛЬГИ, ФРАНKFOPД, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ (Хроніка за 1979 рік)

Відділ начисляє 16 членок. На сходах, які відбуваються в міру можливості, відчитуємо вісті з Централі й Окружної Управи СУА.

У звіттовому часі членки зайнялися збіркою на допомогу родині В. Мороза, писали листи до політичних в'язнів, продавали книжки, видані Централєю СУА, святочні картки, видані Українським Музеем і книжечки-льоси. Для музейної крамнички вислано: 1 ляльку в українському одязі, 2 подушечки і 4 вишиті серветки. Голова Відділу Стефанія Колодій, зуструпниця голови Ольга Слобода і секретарка Евгения Товт репрезентували Відділ на різних імпрезах, влаштовуваних Окружною Управою, Відділами СУА і громадськими установами. Відвідували хворих і помагали їм у домашній праці.

28-го жовтня 1979 р. влаштовано "День Дитини". Реферат на тему Року Дитини відчитала Софія Кусень. Танцювальна група під керівництвом Мирослава Солтиса виконала 6 оригінальних танків. Діти "Світлички Золотого Хреста" чудово виконали ручні вправи з піснями, під проводом учительки Люби Нагірняк. Скеч власного пера виконали члени роя Ю-СУМА "Мазепинці". Їхній виховник, о. Роман Мірчук, вбраний в гуцульський стрій, виступав разом з ними. Виступали теж діти з деклямаціями і піснями. Цю імпрезу можна зарахувати до однієї з кращих.

Стефанія Колодій,
голова

90-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ, очолений Стефанією Жмуркевич, має 27 членок. Дві членки вибули в минулому році. В звіттовому часі відбулося 8 сходин Відділу і 3 сходи управи.

29-го січня 1979 р. були перші сходи в домі Стефанії Жмуркевич.

Під час сходин пляновано працю біжучого року.

17-го лютого приготовлено буфет на баль інженерів і в цей спосіб збільшено касу Відділу.

28-го лютого відвідала Відділ Юлія Фергенсон з показом косметиків фірми "Альое".

27-го березня інж. Богдан Сірий інформував нас про нову оселю "Тризуб", і про пляни її розбудови.

7-го квітня відбувся спільний базар з 43-ім Відділом СУА.

2-го травня, поет Біляїв виголосив доповідь — спогади про письменницю Галину Журбу.

7-го червня культурно-освітня референтка Окружної Управи Люда Чайківська відчитала коротку доповідь про культурно-освітню працю українських жінок та їх обов'язки, як громадянок української спільноти. Після доповіді була цікава дискусія.

24-го червня 90-ий Відділ з українським Клубом при Ля Саль Коледж мав показ модерної ноші Роксоліани Шеґедин. Дохід пожертвовано на Комітет Року Дитини.

29-го і 30-го вересня влаштовано виставку вишивок зі збірки пані Стахів та ікон з приватної колекції у зв'язку з курсами українського народнього мистецтва при Окружній Управі. Виставка була цікава.

12-го листопада поет Біляїв читав уривки зі свого, невиданого ще твору "Мости".

18-го листопада була вдала імпреза "Від коліски аж до шлюбу". Крім фантової льотерії і дефіляди дітей у вишиваних одягах, була також виставка вишиваного одягу. У виставці було понад 70 експонатів.

13-го грудня відбулися загальні збори Відділу. Вибрано нову управу на 1980 рік. Членки обмінялися різдвяними дарунками і прощали членку Анну Любинську. В цьому році Дитини Відділ присвятив найбільше часу й уваги дітям. Т. Мельничук і Х. Лазор відновили наші ляльки і при допомозі А. Любинської та 98-го Відділу СУА дали ряд вистав лялькового театру для наших дітей і американської дівчорки в різних бібліотеках у Філядельфії.

Багато членок працюють поза Відділом. Н. Даниленко, В. Кліш, М. Кондрат, і А. Любинська працюють в Окружній Управі. О. Гайдук і Х. Лазор координують улаштування Курсів Народнього Мистецтва, а М. Лабунька була членом Комітету Року Дитини. Х. Сенік є активною членкою Комітету Оборони Політв'язнів.

На всіх сходах прочитувано обіжники з Централі і Окружної Управи. Членки писали і висилали картки та листи до політв'язнів.

Харитина Зарицька-Литвин
пресова референтка

98-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На Щедрий Вечір в 1979 році в домі подружжя Гевків, відбулася зустріч членок Відділу з репрезентантками Організації Поневолених Народів — словаків, естонців, литовців, потишів, мадярів і інших. Вечір був успішний. Присутні мали змогу обмінятися думками та рішили спільно співпрацювати, щоб ознайомити американців з ідентичністю східньо-європейських народів.

З нагоди Року Дитини Відділ влаштував 7 виставок у місцевих бібліотеках. Завдяки великому вкладові праці Стефанії Зибликевич виставки були успішні.

Під час деяких виставок виступав Ляльковий Театр при співпраці 90-го Відділу СУА. При співпраці Округи Філадельфії влаштовано два концерти "Молодої Думки" у Головному Філадельфійському Музеї Мистецтва.

В грудні Відділ улаштував виставку мистців: Слави Герупяк, Ірени Феденишин, Слави Гнатів та Андрія Мадає. Під час різдвяних свят відбулася у місцевій бібліотеці інсценізація традиційного українського свят-вечора з колядуванням дітей. У "Різдвяній Мозаїці", яку влаштував Балч Інститут для Етнічних Студій у Філадельфії, Відділ

взяв участь, підготовляючи реалістичну виставку свят-вечора. Членки Відділу широ дякують Стефанії Пушкар за поради у підготовці і всім тим, що позичали експонати на виставку. Виставка тривала від 11-го грудня 1979 до 15-го січня 1980 р. Відповідальними за виставку були: Віра Андрейчик, Ліда Дигдало та Оріся Гевка.

На великодні і різдвяні свята членки висилали поздоровлення політв'язням.

Леся Стахнів-Дяченко,

В пам'ять Юрія Городиського

Юрій Микола Городиський, народився 18-го вересня 1964 р. у Клівленді, Огайо. Помер у наслідок автового удару 27-го червня 1979 р. Син інж. арх. Зоряна і Дарії Городиських, внук бл. п. Михайла і Марії Пестраків та мгр. Івана і Ольги Городиських. Юрко скінчив 9-ту класу гай-скул та 9-ту класу школи українознавства "Рідна Школа", був пластуном і дуже любив грати коланого м'яча. Був надзвичайно погідної вдачі, все усміхнений і веселий, добрий і товариський.

На бажання батьків покійного Юричка створено стипендію імени сл. п.

Юрія Городиського, яку проголошено у "Нашому Житті" ч.: 7-79 стор. 21.

З дарів замість квітів на могилу, батьки приділили стипендію для студента богослов'я на три роки, а коли цей фонд вичерпається самі будуть його продовжувати. До стипендиста мають таке прохання: "щоб був свідомий українець, який розуміє і боліє становищем нашої Української Католицької Церкви та був відданий своєму му Патріярхові".

Замість квітів на могилу **сл. п. Юрія Городиського** зложили:

НА СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ім. ЮРІЯ МИКОЛИ ГОРОДИСЬКОГО ПРИ СУА:

12-ий Відділ СУА	150.00 дол.	Дарія Древницька	20.00 дол.
Окружна Управа Огайо	100.00 дол.	Неля Винярська	20.00 дол.
д-р Олександра Школьник	100.00 дол.	д-р Дарія Войтина	20.00 дол.
д-р Ігор і Арета Захарії	50.00 дол.	Дарія Федорів	20.00 дол.
д-р Євген і Олена Мартинюки	25.00 дол.	Люба Дармохвал	20.00 дол.
інж. Зенон і Віра Леґедзи	25.00 дол.	Леся Кусяка	20.00 дол.
д-р Ярослав і Лариса Музички	20.00 дол.	Таня Космос	20.00 дол.
д-р Мирослав і Люба Мичковські	10.00 дол.	Теоділь Цішкевич	10.00 дол.
Джан Ковек	5.00 дол.	Микола і Катруся Капітанець	10.00 дол.
Членки 12-го Відділу СУА:		Ліда Вирста	10.00 дол.
Ірина Сахно	50.00 дол.	Анна Завадівська	10.00 дол.
Наталка Заплатинська	40.00 дол.	Стефа Шевчук	8.00 дол.
Надя Дейчаківська	30.00 дол.		
		Разом 793.00 дол.	

НА ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ ПРИ СУА:

33-й Відділ СУА	208.00 дол.
Роман і Христина Раковські	50.00 дол.
Маріян і Ліда Вирста	15.00 дол.
д-р Юліан і Таня Сілецькі	10.00 дол.
Григорій Кріслатий	10.00 дол.
Ліда Кармазин	10.00 дол.
Степан і Зеня Панчишин	10.00 дол.
Степан і Євгенія Гішинські	5.00 дол.
д-р Олександр Фединський	5.00 дол.
Антін і Люба Яцишини	5.00 дол.

Разом 328.00 дол.

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефанії Гаврилук** складаю 11.00 дол. на передплату журналу "Наше Життя" для "Бабусі"

Марія Фіглюс

Нотатка "Замість квітів" на могилу бл. п. Стефанії Гаврилук мала бути поміщена ще в січні 1979 року. Дуже перепрошуємо за переочення.

Адміністрація "Нашого Життя"

Замість квітів на передчасну могилу **сл. п. Юрія, Миколи Городиського**, складаю 10.00 дол. на Церкву в Потребі, а родині висловлюю моє глибоке співчуття.

Ірина Грушкевич

ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК

В журналі "Н.Ж." ч. 9 — жовтень, стор. 33 в рубриці "Замість квітів", трапилась друкарська помилка. В оголошенні — Замість квітів на могилу моєї матері **бл. п. Софії Волчук**, яке подала Ярослава Борачок в підписах жертводавців написано Інна Федорак.... **Має бути Анна Федорак. Дуже перепрошуємо за помилку.**

В журналі "Наше Життя" ч.: 11 — грудень 1979 р. стор. 39 в рубриці "Замість квітів" в пам'ять **бл. п. Ірини Прокоп**, в листі жертводавців по 10.00 дол. написано Теодозія і Іван Федаки, має бути **Теодозія і Євген Федак.** Дуже перепрошуємо.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З жалем і сумом повідомляємо, що наша довголітня членка **бл. п. Анна Косців** відійшла у вічність 6-го січня 1980 р.

Покійна народилася 26-го листопада 1892 року в селі Козина, повіт Тернопіль, Західня Україна. До США приїхала в листопаді 1912 р. Була одружена та була матір'ю трьох синів і доброю громадянкою. Ця трудолюбива і побожна жінка дуже любила свій нарід і Україну. Щедро піддержувала матеріально свої організації,

передплачувала "Наше Життя" і читала іншу українську пресу. В 1975 році підчас 45-річчя Ювілею 21-го Відділу СУА в Брукліні була нагороджена почесною медалею. Шанувала і любила людей і була шанована і люблена кожним, хто її знав. В глибокому смутку залишила двох синів, трьох внуків, шість правнуків, сестру в Каліфорнії та брата в Україні.

В останню дорогу прощала в похороннім заведенні покійну голова Відділу Емілія Ройовська, а в церкві зі свічками і лентами членки.

Вічна їй пам'ять
21-ий Відділ СУА, Бруклін

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Федора Тараса Сокола** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

Управа 14-го Відділу СУА
Атланта, Джорджія

У світлу пам'ять наших членок **Зеновії Левицької, Осипи Цетвинської та Стефанії Романюк**, які відійшли у вічність, складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

22 Відділ СУА

Замість квітів на могилу **бл. п. інж. Богдана Білинського**, тестя нашої членки Марійки Білинської складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА
в Чікаго, Ілл.

Замість квітів на могилу **бл. п. Меланії Гасюк**, матері нашої членки д-р Дарії Маркусь складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА
в Чікаго, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Христини Оленської**, дорогої донечки культурно-освітньої референтки 62-го Відділу СУА Марії Оленської і Івана Оленського складаємо 70.00 дол. на Український Музей. Покійна відійшла від нас на 39-тому році життя, відома як артист-маляр. Бл. п. Христина залишила в глибокому смутку родичів, сестру з мужем. Вічна їй пам'ять!

62-ий Відділ СУА в Глен Спей

Замість квітів на могилу **бл. п. д-р Івана Подюка**, батька нашої членки д-р Галини Ключас складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

68 Відділ СУА
Сиракузи, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу нашої членки **бл. п. Стефанії Романюк**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

107 Відділ СУА
Сан Хозе, Каліфорнія

В пам'ять дорогих батьків **бл. п. Марії і Василя і бл. п. братів Ярослава і Зенона Гусарів**, складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Іванка і Михайло Яремко
Парма, Огайо

Родина покійної **бл. п. Клявдії Гланко**, бабуні Камілі Гук Смородської одержала в пам'ять покійної 50.00 дол. від Ірени Городиловської і 50.00 дол. від Зоряни Стахнів. Одержаних 100.00 дол. родина зложила на сиротинець в Бразилії.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої нам **бл. п. Ірени Фединишин** складаємо 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині покійної висловлюємо наше глибоке співчуття.

Іванна і Олег Ратич

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Цара**, складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

Олег і Іванна Ратич

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Поритка** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ростислава і Данило Богачевські

Замість квітів у 5-ту річницю смерти мого дорогого мужа **бл. п. Геня Врецьони**, який помер 4-го лютого 1975 р. і у першу річницю смерти моєї незабутньої мами, яка померла у Кракові 2-го лютого 1979 р., складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Оля Врецьона з донею
Швайцарія

В пам'ять дорогої тітки **бл. п. Олени Волошин** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія й М. Лебеді

Замість квітів на свіжу могилу нашої улюбленої, незабутньої вчительки музики **бл. п. Олени Волошин**, вдови по сл. п. адвокаті д-р Михайлові Волошинові складаємо 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Учениці: Неоніля Цегельська-Дмитрук
Олена Муцовська-Грабар

НАШИМ МАЛЯТАМ

У НАМАЛЬОВАНОМУ СВІТІ

Перша нагорода в конкурсі з нагоди Року Дитини

1. АЛЬБОМ

Коли надворі плаче дощ, і мама не пускає надвір — хоч і на дощі можна бавитись! — що залишається робити, як не малювати?!

Місяць тому, на день народження, тітка Оксана подарувала Андрійкові великий альбом, коробку кольорових олівців і набір фарб із пензлями.

— Кожної вільної хвилини малюй! — сказала тітка Оксана. — Ти маєш великі здібності!

Що таке великі здібності, Андрійко не міг уявити. Чотири роки тому він намалював для тітки Оксани Різдвяну картку, і та картка тепер висить у тітчиній вітальні в гарній рамці під склом. Андрійко як гляне на ту картку, так і зарежоче. Ну як же: синя жаба летить на зеленім літаку поміж високими будинками, а нагорі сміється зубате жовте сонце.

Рис. Ярка Козака

— Чого це ти? — питає тітка Оксана. — Хіба ж можна з самого себе сміятися?

— Тіточко, невже то справді я таке дурне намалював? Хіба ж бувають сині жаби? Хіба ж літак може літати між будинками й не розбитися? Хіба сонце має зуби?

— Ти був тоді зовсім малий, і тому не пам'ятаєш. Аякжеж, це твоє малювання, бо чого б я його так берегла? Картинка дуже гарна. А що жаба синя й сонце зубате — то це дитяча фантазія. Ти ж дивишся на дитячі фільми на телевізорі?

— Дивлюсь, як мама дозволяє.

— Хіба ж ти не бачив синіх, зелених і навіть помаранчевих жаб?

— Справді, бачив. — признався Андрійко. — Там всякі дивні кольори бувають, але як дивишся, то не помічаєш. Навіть здається, що жаби справді мають бути сині, бо вони змерзли.

— Оце ж і є фантазія, уява. І сонце може мати зуби, коли воно розсердиться, припече й так нас опалить, що пухирі на шкірі вискочать

— Фан-та-зі-я... замислено проказав Андрійко по складах це дивне слово.

2. НАША ХАТА

Мама пішла до крамниці.

— Замкни двері, Андрійку, й стережи хату. Я скоро повернусь.

Андрійко дістав альбом і олівці, хвильку поміркував. Що б його намалювати? От якраз можна саме те, що він тепер стереже: НАШУ ХАТУ.

Малювати її багато легше, ніж будувати! Раз-два-три-чотири лінії — сполучити їх угорі й надоліни, прикреслити дах, не забути димар, — щоб дим надвір виходив, а не в хату. Далі вставити вікна — одне, два, три, чотири. Двері обвести червоним, східці приробити, з поруччями, щоб бабця не впала. Тепер тин, за тином дві тополі, а перед хатою — квітничок із чорнобривцями. Готово. Досить непогана хата вийшла, рівна й міцна.

Андрійко глянув на свій малюнок — і йому здалося... що двері розчинились!

"Це — фантазія"... здогадався Андрійко, зробив уявний крок і... ввійшов у свою намальовану хату!

— Добридень, Андрійку, — привітала його мама.
— Ти трохи забарився. Що трапилось?

— Нічого, мамцю, я тільки дивився, як хлопці змія запускали. Мені здавалось, що це зайняло тільки одну хвилинку.

— А то було 15 хвилин! Але нічого, борщик іще гарячий. Сідай до столу!

Тато, мама й дідусь сиділи за столом, а бабуся подавала страви. Вона готує найсмачнішу в світі їжу, й дуже тішиться, коли її за те хвалять. Особливо вона старається для Андрійка й дуже не любить, коли він десь їсть "гамбургери".

— В них всяке сміття! Та ж я тобі вдома кращих напечу, наших українських січеників!

Але ж "гамбургери" такі смачні тому, що Андрійко їх їсть не сам, а з друзями. То бабуся сказала Андрійкові, щоб він запросив друзів до себе, й вона всіх їх почастує січениками.

Наша хата... Тут уся родина спить, обідає, розмовляє, працює, гостей приймає... Ось мамина кімната для шиття; а це — вітальня. Тут піяніно, телевізор, портрети Шевченка й Франка, багато книжок і картин, купа журналів і газет, що їх татусь ніяк не встигне перечитати; вишиті подушечки на довжелезній канапі, і цілий ліс рослин, що їх з любов'ю плекає бабуся. Андрійко не раз чув, як бабуся розмовляє з квітами: "Ну, як ти сьогодні почувашся? Може, водички хочеш? Зараз дам!" А до іншої рослини: "А тобі не дам, бо захворієш. Тобі не можна багато води". І в кожній кімнаті є бодай одна пара бабусиних капців. І все ж вона весь час каже: — А де мої капці?!" — і тоді всі кидаються їх шукати. А ось Андрійків закуток. Це справді малесенька кімнатка, але його власна. Вузьке ліжко, столик і шафа, моделі літаків і авт, великий м'яч, лук і стріла. Все на своїм місці: бабуся привчила Андрійка тримати порядок, і він намагається все класти на місце. Як піде до школи, бабуся загляне в його закуток і впорядкує все, що він забув. Тільки як помітить Андрійко, що бабуся щось прибирала, буде питати:

— Бабусю, де моя лінійка? Ти знов її не туди поклала!

"Гарно в нашій хаті", — задоволено подумав Андрійко. Глянув поперед себе — і, як жива, всміхнулась до нього ясними вікнами намальована **НАША ХАТА**.

3. ЗВІРИНЕЦЬ

— Тату, сьогодні свято: може б ми пішли до зоопарку?

— На жаль, не можу. Наша установа сьогодні працює. Іншим разом, сину.

Андрійко засмутився. Він так давно вже не був у звіринці. Ведмеді за ним скучили: він же обіцяв їм, що скоро навідається...

Олівець сам почав пригадувати мешканців

Рис. Ярка Козака

зоопарку. Ось барвисті папуги: деякі червоно-зелені, а он ті — вкриті синьо-жовтим пір'ям.

— Це — українські папуги, бо вони вбрані в наші синьо-жовті кольори. Ану, чи розуміють по-українськи?

І Андрійко привітався до них. Але папуги сказали:

— Ми тебе розуміємо, але, на жаль, відповісти можемо тільки нашою говіркою: Кре-кре!

Один Андрійків приятель має малу папужку, що знає кілька слів по-українськи: "Добридень", "Добре" і "Кава-кава". Андрійко також хотів би навчити цих "українських" папуг хоч одного українського слова, але навколо так багато людей! Та, правду сказати, й ліниві були ці папуги, не хотіли вчитись — так, як деякі діти в школі!

Але в сусідній клітці жила інша пташка — чорна поважна міна. Та глянула на Андрійка своїм розумним жовтим оком і за яку хвилю повторила: "Прошу". І відтепер міна всіх вітає по-українськи!

Олівець помандрував далі, до клітки з тиграми. Їх саме годували. В клітку всунули великий шмат м'яса, й тигр стрімголов кинувся на їжу; він страшно ревів, немов боявся, що хтось відбере його здобич. Це був розумний тигр; він знав, що їжа призначена тільки для нього, й ніхто її від нього не відбере, але й тигри мають фантазію. Тигр уявляв, ніби він, як колись, вполював у джунглях козу й відганяв від своєї здобичі пажерливих шакалів.

Аж ось і улюбленець Андрійка — чорний ведмедик із білим шаликом. Насправді це не шалик,

а біла шерсть, але виглядає чисто, як шалик. Це теж фантазія.

Ведмедикові трохи нудно: біля його клітки нікого нема. І як же він зрадив, коли побачив Андрійка! Став на задні лапи, замотав головою, уклонився й замахав передніми лапами. Хоч це було заборонено, Андрійко кинув йому кілька горішків, що їх ведмедик усі піймав на льоту.

— Через півгодини зоопарк зачинається —

почулось із гучномовця.

— До побачення, до наступного разу! — попрощався Андрійко, а ведмедик знову став на задні лапи і вклонився.

Від зоопарку додому дуже далеко, але Андрійкові треба було тільки глянути поперед себе, щоб побачити, що і зоопарк, і всі звірята — це був його малюнок. Нікуди не треба було ні йти, ні їхати.

Продовження буде

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Цара** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо щире співчуття

Анна і Любомир Ратич

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Цара** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю щире співчуття.

Ганна Дмитерко-Ратич

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої тети **св. п. Ірини Фединишин** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Хризанта і Роман Гентіші з Лесею і Данилком

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Фединишин** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Марта і Роман Данилюки з синами

Замість квітів на свіжу могилу **д-ра Володимира Ленця**, мужа моєї приятельки Оксани пересилаю 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Евгенія Тріска

В пам'ять невіджалуваної Мами моєї братової **сл. п. Олени Кандової**, замість квітів на її могилу складаю 10.00 дол. на фонд "бабусі" і 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Татарська

Замість квітів на могилу в першу річницю смерті **бл. п. д-ра Василя Іванця** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

дружина Парася Іванець

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Богдана Козачкевича** брата нашої тети Мирослави Чубатої, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анатолій і Уляна Вовки,
Едісон, Нью-Джерсі.

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефана Конашевича**, нашого сусіда, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

д-р Іван і Наталія Крупські

Замість квітів на могилу **бл. п. Юлії Черної**, матері моєї подруги Анни Олійник складаю 10.00 дол. на фонд "бабусі".

Варвара Швед
Філадельфія

В пам'ять моєї незабутньої Матері **бл. п. Ольги Фацієвич** складаю 11.00 дол. на передплату "Нашого Життя" для "бабусі"

Марія Харина

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірини Фединишин** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Лідія Колодчин
членка 76-го Відділу СУА — Воррен

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Сильвестра Яроша** складаю 10 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Ірина Качмарська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Меланії Гасюк** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дорогій Дарці Маркусь з родиною висловлюємо наше щире співчуття

Софія і Семен Михайлишини

В пам'ять моєї дорогої матері **бл. п. Ольги Слїж** пересилаю річну передплату на журнал для "бабусі"

Ярослава Панчук

В одинадцяті річницю смерті нашого незабутнього чоловіка і батька, **бл. п. інж. Богдана Турка**, замість квітів на могилу складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Марія Турко з родиною

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Володимира Жилавого**, невіджалуваного Друга життя членки 43-го Відділу Анастасії Жилавої, складаю 20.00 дол. на Український Музей.

М. Татарська з родиною

В болючу річницю відходу у вічність моєї найдорожчої Мами, **Емілії з Коссаків Кічоровської** і мого брата д-ра Романа Кічоровського складаю замість квітів на їхні могили, 25.00 дол. на Український Музей.

Марія Татарська з родиною

В шосту сумну річницю смерті найдорожчого і незабутнього мужа **Івана Мосевича** складаю 100.00 дол. на стипендійний фонд для молоді в Бразилії.

Люба Мосевич

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА "ПРЕСОВИЙ ФОНД

"НАШОГО ЖИТТЯ!"

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невивічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Особливо згадує Софія Олесницька працю, яка попереджувала Український Жіночий Конгрес, що відбувся у Станиславові у 1934 р. Молоді жінки взяли на себе підготовку "Дня селянки". Це був імпозантний здвиг. 6000 селянок у своїй народній одежі передефілювали перед учасницями Конгресу та чільними особами з Галичини та й гостями, своїми й чужими з Англії, Америки, Франції і т. п. Але Дарія Скождополь не могла видіти цього походу, до якого, як голова порядкової комісії Конгресу причинилася. Її ж бо, перед початком Конгресу арештувала польська поліція.

Годі вичислити усе. Немов у калейдоскопі переходить перед нами багатогранне, напевно не легке, загрожене часто арештами польської поліції, але сповнене ідеалізму життя тодішньої молоді про якої представницю Дарію Скождополь — Бойчук розказує пані Софія. Зворушливо звучать її слова, про колишню молодшу спів-діячку. Так і видно, що ця взаємна пошана, приязнь і вдячність засіялася і зросла у спільній громадській праці.

Сповняючи обіцянку, на цей раз не згадуємо прецікавих епізодів з життя Софії Олесницької, якими раз у раз переплітається її розповідь. Надіємося, що невдовзі і про себе дозволить вона написати.

Розмова скінчилася, а зосталося вражіння шляхотного ентуз-іязму для громадської праці, який зв'язав нитками приязні пані Софію Олесницьку і Дарію Скождополь — Бойчук.

У. Л.

рішив віддати санітара під суд для прикладу іншим. Коли врешті Закс з'явився, Василь повідомив його про те.

Але один із лікарів повчив Закса, щоб він на суді заявив, що головний лікар теж узяв собі відпустку самовільно. Це нас безмежно обурило. Василь був строгим зверхником, але рівночасно дбав про своїх підлеглих. Тому лікареві він не одне добро зробив, не раз покривав його помилки, і мені не містилось у голові, що можна було так за це добро відплатитись!

Із цієї погрози нічого не вийшло, але відносини у шпиталі переінілись. Порушено попередню нашу згоду і взаємини наші прийняли чисто офіційний характер. У такій атмосфері підозрін і сподівань усякого лиха проминав час. Ми відчули себе серед ворогів. Може це було неслухно, але направити цього вже не можна було.

У травні цього ж року шпиталь одержав наказ переїхати до Красника, щоб там розташуватися для праці. Ми були дуже раді цьому. Вірили, що всі ці непорозуміння закралась до нас в наслідок бездіяльності. Це правда, що простояти вісім місяців у тісноті й невигоді, в малому товаристві випадково зібраних людей, було не так легко. Трудно було зберегти довір'я до других і до себе. Дехто таки не видержав, як наш молодий студент, і перенісся в більш діяльний центр.

Продовження буде

Докінчення: ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ХРОНІКИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

Пригадуємо, що від початку 1980 р. кожна Округа буде присилати хроніку Округи та Відділів раз у рік за цілість діяльності з 1979 р. Хроніки мають бути переслані до "Нашого Життя", та будуть поміщені по черзі, як їх прислано. Хроніка повинна бути речева та цікава. Крім цього впродовж 1980 р. кожний Відділ може подати один допис про цікаву подію чи почин Відділу. Оплата за розміщення світлина на одну шпальту — 5.00 дол.

Христя Навроцька

Ніна Ковбаснюк, культурно-освітня — Галина Білик, імпрезова — Галина Білик, пресова — Дарія Кравченюк, суспільної опіки — Анна Вішка і Стефанія Білоус, господарська —

Христя Навроцька, Контрольна Комісія: — голова — Стефанія Штомпіль, членки — Марія Куца і Галина Ситник. Вільні члени: Катерина Гадевич, Ольга Литвинка, Ольга Загилькевич.

Пресова референтка

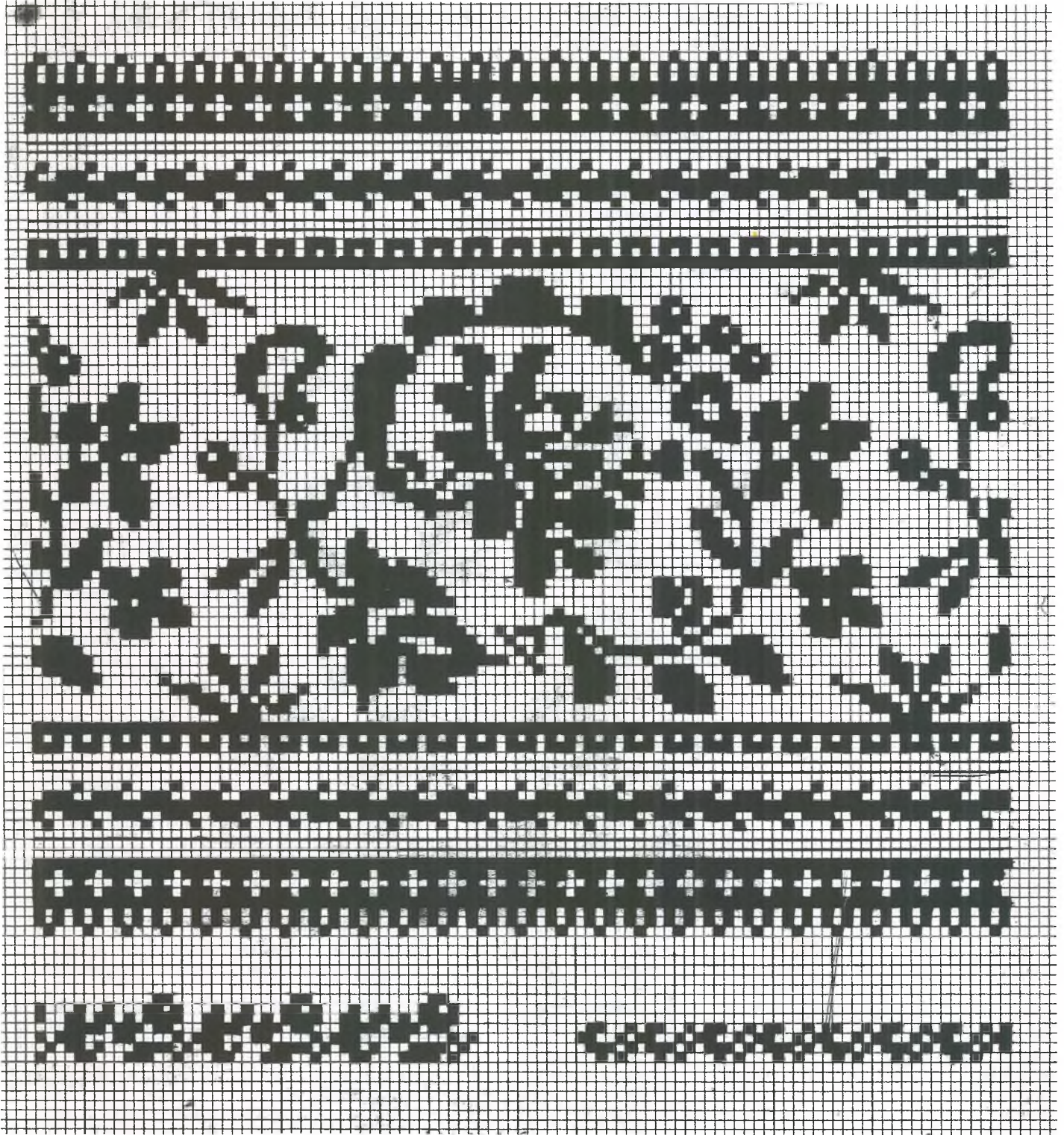
"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y., N.Y. 10003

Передплата в США: річна ... 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодинокі число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії ... 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обк. ст. 3.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір "Хризантеми" з села Угринів, Сокальщина. Зі збірки Ірини Кашубинської. Подала О. Трачук
"Chrysantemums" from Uhryn, Sokalshchena. From the collection of I. Kashubynska. Donated by O. Trachuk.